

A K&H Bank elemzése

- Oktatási segédlet -

Bankismeret című tárgyhoz

Tartalomjegyzék

1. Bevezető	1
1.1. A K&H Bank bemutatása	1
1.2. A magyar bankszektor tendenciáinak bemutatása a 2003-2005-ös időszakban 3	3
1.2.1. Makrogazdasági helyzet	3
1.2.2. A Bankszektorban végbemenő változások.....	5
2.A Kereskedelmi és Hitelbank tevékenységének elemzése	7
2.1. Likviditás	8
2.2. Fizetőképesség	10
2.3. Jövedelmezőség	14
2.4. Összegzés.....	18
3. CAMELS elemzés	18
3.1. Az egyes aspektusok minősítése	18
3.1.1. Tőke megfelelés (Capital).....	19
3.1.2. Az eszközök minősége (Assets)	22
3.1.3. A vezetés képességei, adottságai	25
3.1.4. Az eredmény szintje és minősége.....	28
3.1.5. Likviditás	33
3.1.6. Piaci kockázattal szembeni érzékenység.....	36
3.2. Összesített minősítés	39
Irodalomjegyzék.....	41
Mellékletek	42
1. melléklet: A Kereskedelmi és Hitelbank mérlegeinek adatai	43
2. melléklet: A Kereskedelmi és Hitelbank eredménykimutatásainak adatai.....	44

1. Bevezető

A dolgozat célja a K&H Bank elemző bemutatása, különös tekintettel a 2003-2005-ös időszakra. Dolgozat három részből épül fel. A bevezető rész a magyar bankszektor általános tendenciáit és a K&H Bank történeti jellegzetességeit vázolja. Ezután a K&H mérlegelemzése következik, végül a CAMELS komplex mutatószámrendszere értékeli a bank helyzetét.

1.1. A K&H Bank bemutatása

A K&H Bank 1987. január 1-jén kezdte meg működését. Alapítója a magyar állam és az örökölt ügyfélköréhez tartozó cégek – mezőgazdasági, élelmiszer-ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi vállalatok – voltak. Az 1992-ig tartó időszakban a Bank tevékenysége és ügyfélköre bővült, új szolgáltatások indultak, s dinamikusan növekedett a fiókok száma is. 1996-ban magába olvasztotta a korábban is tulajdonában álló, lakossági szolgáltatásokra szakosodott leánybankját, az IBUSZ Bankot, így univerzális nagybankká vált, és egyben az ország második legnagyobb fiókhálózatával is büszkélkedhetett. Ugyanebben az évben csatlakozott a K&H Bank a VISA-hoz és az Europay-hez (ma MasterCard), így megkezdhette az ország egyik legszélesebb bankkártya választékának kialakítását.

A bankprivatizáció első lépéseként, 1997-ben az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) 30 millió amerikai dollár értékű alárendelt kölcsöntőkét nyújtott a Banknak, így erősítve annak tőkehelyzetét. A kiírt tender győztese a belga Kredietbank és az ír Irish Life biztosítótársaság alkotta konzorcium lett, amely előbb a Bank részvényeinek 9,6 százalékát jelentő csomag megvásárlásával szerzett részesedést, majd ezt követően – 60 millió amerikai dollár értékben – tőkeemelést hajtott végre.

A tulajdonosi struktúra újabb változását az EBRD által nyújtott alárendelt kölcsöntőke részvényé történő konvertálása jelentette. Mindezek hatására a Bank stratégiai befektetői, a Kredietbank és az Irish Life egyaránt 23,1 százalékos, az EBRD pedig 18,2 százalékos tulajdoni hányadot szerzett. A tőkeemelés nyomán nemzetközi

normákkal mérve is stabil tartalékokkal, jó tőkeellátottsággal rendelkező Bank jött létre, amely képessé vált a további fejlődésre.

A belga tulajdonos KBC Bank és Biztosítási Csoport 2001-ben egyesítette a Bankot a holland ABN AMRO magyarországi érdekeltségével. Ez az egyesülés kiterjedt a Bankok leányvállalataira is, az Argosz Biztosító, a LeasePlan és a Mébit Biztosító kivételével. Az ABN AMRO Bankkal kötött megállapodásnak megfelelően, a KBC élt a tulajdonostársaival kötött opciós szerződéssel, és még az egyesülés előtt 98,51 százalékra növelte részesedését a K&H Bankban.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) és a Versenyhivatal engedélyezését követően, a Cégbíróság 2001. július 1-jével jegyezte be az egyesült K&H Bankot, melyben a KBC Bank 59 százalékos, az ABN AMRO Bank pedig 40 százalékos tulajdonnal rendelkezik. Az egyesülés eredményeként Magyarország egyik legnagyobb pénzügyi intézménye jött létre 1 145 milliárd forintos mérlegfőösszeggel, amely a vállalati banki üzletágban piacvezető helyet foglalt el, a lakossági ágazatban pedig második volt.

A K&H Bank 2002-ben hazánkban elsőként hozott forgalomba mikrochipes bankkártyát, amely a mágnesesíkos kártyáknál sokkal biztonságosabb. Mindezek ellenére az esztendő legnagyobb újdonsága a Magyarországon elsőként bevezetett, garantált pénzügyi alap elindítása volt. A jegyzés után a 3,5 milliárd forintot is meghaladta a K&H Fix Plusz befektetési alap állománya. Szintén nagy érdeklődés kísérte a K&H Fix Plusz 2.-t, amely 2003. februárjában került piacra. A két befektetési alap kiemelkedő sikerének következtében a K&H Alapkezelő az alapkezelők piacán a harmadik legnagyobb szereplővé vált. Üzleti tevékenysége évről évre folyamatosan fejlődik, eredményei dinamikusán javulnak.

Jelenleg a K&H Bank Magyarország második legnagyobb bankja, a vállalati szegmensben piacvezető, a lakossági szolgáltatások terén a második legjelentősebb pénzügyi intézmény.

Univerzális bankcsoportként mintegy 160 fiókjában, illetve üzletágai és leányvállalatai révén lakossági és vállalati partnereinek teljes körű pénzügyi szolgáltatást nyújt. A K&H Bank a Magyarországon működő vállalatok és a magyar magánszemélyek

megbízható partnereként folyamatosan fejleszti szolgáltatásait és termékeit, hogy mind több ügyfele nélkülözhetetlen segítője maradjon. Ehhez egyaránt támaszkodik tulajdonosai évszázados szakértelmére és munkatársai elkötelezett, magas szintű, innovatív szakmai munkájára.

A K&H Bank a mindenkori hazai és nemzetközi, külső és belső szabályoknak megfelelő, prudens működéssel dolgozóinak biztos munkahelyet és vonzó szakmai életutatót ajánl, míg tulajdonosainak, befektetőinek javuló eredményességet kínál.

Jelenleg (2007) Singlovics Béla az igazgatóság elnöke (K&H Bank, elnök) és Marko Voljc a K&H Bank vezérigazgatója.

A K&H Bankcsoport tagjai:

- 1.) K&H Alapkezelő
- 2.) K&H Lízingcsoport
- 3.) K&H Biztosító
- 4.) K&H Medicina
- 5.) K&H Önkéntes Nyugdíjpénztár

1.2. A magyar bankszektor tendenciáinak bemutatása a 2003-2005-ös időszakban

1.2.1. Makrogazdasági helyzet

A következőkben a 2005-ös évben a bankszektor egészére ható makrogazdasági kockázatokat mutatjuk be.¹

Konjunktúra. A világgazdaság növekedése 4,4%-os, jó eredményt hozott az ázsiai régió gazdasági fellendülésének és a nyugat-európai kereslet élénkülésének köszönhetően. A magyar gazdaság növekedése 4,1%-os volt, amely a negyedik negyedévben kismértékben lassult. A konjunktúra nem azonos mértékben érintette az egyes ágazatokat. A lakáspiac lassú telítődése kedvezőtlenül érintette a jelzáloghitelezéssel nagymértékben foglalkozó K&H Bankot.

Dezinfláció. A 2005. év végére az infláció az Európai Unió konvergencia-kritériumhoz közeli évi 2,7%-ra csökkent. Az árstabilitás kedvező volt a növekedés és az értékpapírpiacon szempontjából, hiszen javult az üzleti tervezhetőség és csökkennek a

¹ Az elemzést a PSZÁF. Szabályozási, elemzési és nemzetközi igazgatóság – Elemzési és kutatási főosztály. *Gyorsjelentés a pénzügyi szektor 2005. évi fejlődéséről*. URL: www.pszaf.hu alapján készítettük

tőkeköltségek. A hiteladósok számára azonban a dezinfláció kedvezőtlen hatású volt, mivel visszafogja a nominális gazdasági növekedést, amely különösen a magyar gazdaságra jellemző magas reálkamat mellett adósságszolgálati problémákat okozott.

Fiskális politika. Az államháztartás hiánya a GDP-hez mérve 7-8%-os, a kötelezően képzett nyugdíj-megtakarításokat is figyelembe véve 6-6,5%-os volt a vizsgált időszakban. Az érték messze meghaladta a maastrichti konvergencia-kritériumok által megszabottat, arról nem is szólva, hogy kedvezőtlenül érintette a hazai kötvénypiacot, és a fizetési mérleg instabilitásán keresztül a forint stabilitását. A tőkeköltségeket kedvezőtlenül befolyásolta.

Valutastabilitás. A forint euróval szembeni árfolyama 2005-ben stabilnak bizonyult, hiszen 4-5%-os kilengésekkel mozgott az intervenció sáv erős oldalán, 250 EUR/HUF körül. A forint stabilitása a fizetési mérleg jelentős többlete árán valósulhatott meg. Emögött egy olyan jövedelmi hiány húzódott meg, amelyet a közvetlen tőkebefektetések, a bankrendszer nettó hitelfelvétele, és főként az államkötvények külföldi portfólióbefektetésekbe való bekerülése finanszírozott. Tehát a valutastabilitás a bankok számára előnyökkel és hátrányokkal is járt.

Kamatpolitika. Tovább folytatódott a jegybanki alapkamat csökkenése, mintegy 350 bázisponttal. A hazai reálkamat európai viszonylatban továbbra is magas volt, a K&H joggal tarthatott tehát a fennálló forinthelekkel kapcsolatos nehézségektől. Ugyanakkor a devizahitelek növekvő állománya rugalmatlanabbá tette a kamatpolitikát. Csökkentésüket az állam csak a megtakarításokon keresztül közvetve, végül a kamatszint növelésével csökkenthette, amely tovább növelte volna a devizahitelek mértékét.

Eladósodottság. A magyar gazdaság eladósodottsági szintje viszonylag mérsékelt volt. A kockázat nem ebben rejlett, hanem abban, hogy mindehhez a hiteladós háztartások rossz fizetőképessége társult. A penetrációs ráta 2005-re kifejezetten magasra nőtt. A nem pénzügyi vállalatok esetében 65%, a háztartások esetében 40% volt az adósságok és jövedelmek aránya. A háztartások eladósodása az OECD adatok szerint 2005-re az Egyesült Államokéval vetekedett, de nem haladta meg a legeladósodottabb Hollandiáét és Nagy-Britanniáét. (A lakossági hitelek mintegy fele lakáshitel volt, ezután következtek 40%-kal a fogyasztási, majd a csekély mértékű folyószámlahitelek.). A jövedelemfedezettség gyors csökkenése tehát kockázatot jelentett. A kockázatot három

faktor határozta meg: a magas hazai kamatszint, a jövedelmek alacsony volta, illetve a devizahitelek értékét meghatározó valutaárfolyamok. Hozzájárult mindezekhez a pozitív adóslista, a banki adósságregiszter és a személyi csődeljárás hiánya, amely a K&H és az Erste Bank kockázatfelmérési tevékenységéhez nagyban hozzájárulhatott volna.

Fizetési fegyelem. A penetrációs ráta növekedése a fizetési fegyelem lazulásához vezetett. 2005-re 2000-hez képest 19%-kal nőtt a fel-, végelszámolási-, és csődeljárások száma, hosszabbodott a fizetési késedelem átlagos időtartama. Bár a gépjárműhitelek nemteljesítése gyakori volt, az ingatlancélú jelzáloghitelek többnyire problémamentesebbnek bizonyultak.

1.2.2. A Bankszektorban végbemenő változások

Növekedés. A 2003-2005-ös időszakban a magyar bankszektor dinamikusan növekedett, a 2003-as rendkívüli növekedés ugyan 2004-ben némiképp lassult, de 2005-re az összesített mérlegfőösszeg növekedése mintegy 2%-kal volt magasabb, mint az azt megelőző évben². Összességében az európai szinten is jó növekedési ütem stagnálása várható.

<i>A bankszektor összesített mérlegfőösszegének növekedése</i>		
2003	2004	2005
23%	16%	18%

A mérlegfőösszeg növekedése mögött a hitelállomány bővülése állt. A 2005-ös 9,4%-os bővülés túlnyomórészt háztartásoknak nyújtott hitelek, másodrészt az állami beruházások banki finanszírozása, harmadrészt a vállalati hitelek állománynövekedéséből tevődött össze.

<i>A 2005-ös hitelállomány</i>			
	Háztartási szektor	Vállalati szektor	Kormányzati szektor
Éves növekmény	10,9%	3,5%	28%
megoszlás	27,7%	45,3%	2,3%

A hitelek szektorális megoszlása szerint a hitelállomány legnagyobb részét a vállalatok, majd a háztartások, végül az egyéb pénzügyi közvetítők vették igénybe, míg az állami szektor a növekedés ellenére is csak alacsony részesedéssel rendelkezett.

² Adatok: PSZÁF. Szabályozási, elemzési és nemzetközi igazgatóság – Elemzési és kutatási főosztály. Gyorsjelentés a pénzügyi szektor 2005. évi fejlődéséről. URL: www.pszaf.hu

A növekedést serkentő devizahitelek térnyerése a forinthitelekkel szemben tovább folytatódott. Míg 2003-ban a devizahitelek a háztartásoknak nyújtott hitelek 4%-át és a vállalkozásoknak nyújtott hitelek 41%-át tették ki. A devizahitelezés kockázatairól a későbbiekben még szót ejtünk.

Átalakult a bankszektor forrásszerkezete is. 2005-ben a külföldi betéti források jelentősége 43%-kal nőtt és elérte a 20%-os arányt. A belföldi betéti források növekedése csak 16%-os volt, így szerepük csökkent, de továbbra is a források felét tette ki. Összességében elmondhatjuk, hogy a bankbetétek növekedése meglehetősen alulmúlta a hitelállományét, így továbbra sem képezi a növekedés forrását.

<i>A 2005-ös belföldi betétállomány</i>				
	Háztartási szektor	Vállalati szektor	Egyéb pénzügyi közvetítők	Egyéb belföldi ügyfelek
Éves növekmény	12,4%	1,6%	33,5%	-10%
megoszlás	58%	31,8%	4,8%	5,4%

A saját tőke növekménye az összesített forrásnövekmény 17,1%-a volt. Az értékpapír kibocsátás felvásárlói közt 2004-től már a külföldi tőke is megjelent.

Jövedelmezőség. Miközben a növekedés 2003-ban érte el csúcspontját, a jövedelmezőség 2004-ben volt a legmagasabb a bankszektor számára.

<i>A bankszektor jövedelmezősége (Mrd Ft)</i>			
	2003 ³	2004 ⁴	2005
Adózás előtti eredmény	212,2	322	387,6
Adózott eredmény	174,4	275,1	319,6
ROE	17,8%	23,6%	22,9%
ROA	1,5%	2%	2%
Bank és Tőzsde 2006. 4-5. szám p.21.			

Az adózás előtti és az adózott eredmény tekintetében 2005-ben egymással ellentétes irányú változások zajlottak le. Az adózás előtti eredmény 2005-ben is rendkívül dinamikus, 20,4%-kal nőtt, amely a szektor együttes 387,6 milliárd forintos adózás előtti eredményében mutatkozott. A megemelkedett adóterhek azonban megtörték az

³ A Postabank eredményeinek korrigálásával

⁴ Az MFB, az Eximbank és a Citibank adatai nélkül

adózott eredmény addigi növekedési ütemét, ám az összesített érték így is megközelíti az impozáns 320 milliárd forintot (melynek 45%-át az OTP nyeresége tette ki).

A csökkenő kamattrend ellenére a szektor kamatjövedelme nem csökkent (2005-ben a jövedelmek 65%-a). Ez többek közt a kamatmarzs szinten tartásának (2004-ben 3,94%, 2005-ben 3,89%) volt köszönhető. A nem kamatjellegű bevételek növelésének és a működési és értékvesztési ráfordítások csökkentésének volt köszönhető.

Piaci erőviszonyok. A magyar bankszektor piaci erőviszonyaiban a vizsgált időszakban nem következtek be nagyobb változások.⁵ A piac mintegy háromnegyedét a nagybankok⁶ uralták egyenként 3%-ot elérő piaci részesedéssel, ezután következtek a közép⁷-, a kisbankok 1% feletti és alatti részesedéssel, valamint a szakosított hitelintézetek. A táblázat a 2005-ös piaci helyzetet mutatja különféle aspektusokból.

<i>A magyar bankszektor piaci erőviszonyai által felállított sorrendek</i>					
Mérleg-főösszeg	Vállalati hitelezés	Lakossági hitelezés	Deviza-hitelek	Ügyfél-betétek	Mérlegen kívüli aktivitás
1. OTP	1. MKB	1. OTP-Jelz.	1. MKB	1.OTP	1. ING
2. K&H	2. K&H	2. OTP	2. CIB	2. K&H	2. MKB
3. MKB	3. OTP	3. K&H	3. Raiffeisen	3. MKB	3. K&H
4. CIB	4. CIB	4. Erste	4. HVB	4. Raiffeisen	4. Raiffeisen
5. Erste	5. Raiffeisen	5. FHB	5. K&H	5. CIB	5. CIB
6. Raiffeisen	6. HVB	6. Raiffeisen	6. OTP	6. Erste	6. OTP
7. HVB	7. Erste	7. CIB	7. K&H	7. HVB	7. HVB

2. A Kereskedelmi és Hitelbank tevékenységének elemzése likviditás, fizetőképesség és jövedelmezőség szempontjából

A banki gazdálkodásban, minden más gazdasági vállalkozáshoz hasonlóan a cél a jövedelmezőség, a profit biztosítása. Ezt a célt a folyamatos fizetőképesség és likviditás fenntartása mellett kell megvalósítani. A bankoknak oly módon kell minél nagyobb hozamot elérni, hogy közben hosszú távon garantálni tudják ügyfeleik biztonságát, azaz tőkéjüknek mindig elegendő fedezetet kell jelenteni a veszteségeik fedezésére. Emellett rövid távon a működésük biztosításához mindenkor elegendő mennyiségű pénzeszközzel

⁵ A PSZÁF 2005. évi éves jelentése 2. számú melléklet: Pénzpiac. URL: www.pszaf.hu alapján

⁶ 7 nagybank: OTP, K&H, MKB, Erste, CIB, Raiffeisen, HVB

⁷ 8 középbank: BB, ING, Citi, ÁÉB, Inter-Európa, MTB, Volks, BNP

kell rendelkezniük. Gazdálkodásukat szigorú törvényi előírások szabályozzák, korlátozzák, elsősorban betéteseik védelme érdekében.

A Kereskedelmi és Hitelbank életében a vizsgált időszak (2003-2005.) sajátos volt, mivel 2003-ban a K&H Equities, a K&H brókercégeinek tevékenysége nyomán megrendült a bizalom a Bankban. A Bank mérlegei tükrözik a betétesek bizalmának csökkenését, valamint a K&H tulajdonosainak és vezetőinek erőfeszítéseit (tőkeemelés, agresszív üzletpolitika) a normális üzletmenet visszaállítása érdekében.

2.1. Likviditás

A likviditás a bankok azon képessége, hogy a velük szemben fellépő követeléseknek bármikor eleget tudnak tenni, azaz mindig elegendő mennyiségű likvid eszköz áll rendelkezésükre kötelezettségeik fedezésére.

A bankok likviditásának vizsgálatakor a készpénz és az MNB-nél elhelyezett betétek mennyiségére, illetve olyan eszközökre helyezük a hangsúlyt, amelyek rövid idő alatt, minimális veszteséggel pénzzé tehetők. Ilyen likvid eszközök az állampapírok és a hitelintézetekkel szembeni követelések.

Likvid eszközök változása:

ESZKÖZÖK (millió forint)	2002	2003	Változás(%)	2004	Változás(%)	2005	Változás(%)
1. Készpénz és MNB-nél elhelyezett betét	109760	68149	-37,91%	79254	16,30%	128341	61,94%
2. Kereskedési célú értékpapírok	6279	14799	135,69%	6905	-53,34%	6264	-9,28%
3. Más bankokkal szembeni követelések	78118	68947	-11,74%	197635	186,65%	141794	-28,25%

Adatok: Kereskedelmi és Hitelbank konszolidált mérlegei alapján

Likviditási mutatók:

Elsődleges likviditási mutató:
$$\frac{\text{Készpénz+Jegybanki betét+Bankközi követelés}}{\text{Összes eszköz}}$$

Másodlagos likviditási mutató:
$$\frac{\text{Készpénz+Jegybanki betét+Bankközi követelés+ Értékpapírok}}{\text{Összes eszköz}}$$

	2002	2003	2004	2005
Likviditás I.	15,25%	9,55%	16,03%	13,91%
Likviditás II.	15,76%	10,58%	16,43%	14,23%

Adatok: Kereskedelmi és Hitelbank konszolidált mérlegei alapján

A likviditás mértékét jellemző mutatók alapján elmondható, hogy a K&H likviditása 2002-ről 2003-ra jelentősen csökkent, bár a kereskedési célú értékpapírok állománya 135,69%-kal nőtt, nem tudta ellensúlyozni a pénzeszközök 37,91%-os csökkenését. 2004-ben a készpénz és MNB-nél elhelyezett betét mennyisége 16,3%-kal nőtt az előző évhez képest és a más bankoknál elhelyezett követelések állománya 186,65%-kal emelkedett, ennek köszönhetően jelentős mértékben nőtt a bank likviditása, bár az értékpapírok mennyisége 53,34%-kal csökkent. 2005-ben a K&H likviditása ismét csökkent az előző évihez képest, bár nagy mértékben (61,94%-kal) nőtt a pénzeszközök állománya, de a más bankokkal szembeni követelések és a kereskedési célú értékpapírok mennyisége csökkent.

A bank üzletpolitikáját jelzi a **Teljes hitelállomány / Teljes betétállomány** mutató.

	2002	2003	2004	2005
Teljes hitelállomány / Teljes betétállomány	84,13%	112,82%	111,35%	107,95%

Adatok: Kereskedelmi és Hitelbank konszolidált mérlegei alapján

A Kereskedelmi és Hitelbanknál a mutató értéke 2002-ben még nem érte el a 100%-ot, azaz a bank több betéttel rendelkezett, mint amennyi hitelt folyósított. 2003-ban a teljes hitelállomány és a teljes betétállomány aránya már 112,82% volt, ami azt jelzi, hogy a bank vezetése agresszív üzletpolitikát folytatott. A folyósított hitelek állománya meghaladta a betétek értékét, ami fokozott likviditási kockázatot jelent a bank számára. 2004-ben a mutató értéke csökkent 111,35%-ra, 2005-ben pedig 107,95%-ra, a bank mindkét évben folytatta a 2003-ban megkezdett agresszív politikát, bár a folyósított hitelek betétállományhoz viszonyított aránya csökkent.

A K&H likviditását forrás oldalról vizsgálva a **Pénzpiaci kitettség** mutató 2002. és 2005. között a következő értékeket mutatta:

$$\text{Pénzpiaci kitettség} = \frac{\text{Pénzpiaci források}}{\text{Összes forrás}}$$

	2002	2003	2004	2005
Pénzpiaci kitettség	84,72%	86,97%	87,98%	86,56%

Adatok: Kereskedelmi és Hitelbank konszolidált mérlegei alapján

A mutató 2002-ről 2003-ra 2,25%-kal nőtt, a következő évben további 1,01%-kal lett magasabb, majd 2005-ben 1,42%-kal csökkent a 2004-es értékhez képest. A pénzügyi kitettség mutató értéke mindegyik évben meghaladta a 80%-ot, eszerint a bank jelentős mértékben támaszkodik pénzügyi forrásokra, ennek következtében a K&H érzékeny a pénzügyi változásokra.

A bankközi kihelyezések és követelések állományát összehasonlítva megállapítható, hogy a K&H 2002-ben még nettó kihelyező pozícióban volt, de 2003. és 2005. között már nettó hitelfelvevőként jelent meg a bankközi piacon.

(millió forint)	2002	2003	2004	2005
Más bankokkal szembeni követelések	78118	68947	197635	141794
Kötelezettségek hitelintézetekkel szemben	21759	216389	332801	287349
KÜLÖNBSÉG (követelés - kötelezettség)	56359	-147442	-135166	-145555

Adatok: Kereskedelmi és Hitelbank konszolidált mérlegei alapján

2.2. Fizetőképesség

Fizetőképesség alatt a bankoknál azt értjük, hogy hosszú távon is képesek eleget tenni kötelezettségeiknek.

A fizetőképesség szempontjából a legfontosabb tényező a bank saját tőkéje, mivel ez teszi lehetővé az esetleges veszteségek fedezését. A Kereskedelmi és Hitelbank a saját tőkéje nagysága alapján a magyar bankszektor nagybankjai közé tartozik. A saját tőke speciális, bankokra jellemző eleme az általános tartalék, melyet a Hpt. előírásainak megfelelően az osztalék és részesedés kifizetése előtt kell képezniük a hitelintézeteknek, az adott évi adózott eredmény 10%-a erejéig. A pénzügyintézetek az általános tartalékot a tevékenységükből fakadó veszteségek fedezésére használhatják fel.

A Kereskedelmi és Hitelbank saját tőkéjének változása:

FORRÁSOK (millió forint)	2002	2003	Változás(%)	2004	Változás(%)	2005	Változás(%)
Összes saját tőke	90934	120237	32,22%	137363	14,24%	155522	13,22%
Jegyzett tőke	42507	52507	23,53%	52507	0,00%	52507	0,00%
Ázsió	36074	48775	35,21%	48775	0,00%	48775	0,00%
Általános tartalék	642	924	43,93%	3144	240,26%	4916	56,36%
Felhalmozott eredmény	11685	19498	66,86%	31845	63,32%	47821	50,17%
FORRÁSOK ÖSSZESEN	1231776	1435490	16,54%	1727552	20,35%	1942269	12,43%

Forrás: Kereskedelmi és Hitelbank konszolidált beszámoló 2002-2005. (URL: www.khb.hu)

A K&H saját tőkéje 2003-ra 32,22%-kal nőtt az előző évhez képest, ebben komoly szerepe volt annak, hogy 2003 végén a bank főtulajdonosai - a KBC és az ABN AMRO Bank - 22,7 milliárd forint összegű tőkeemeléséről döntöttek. A tőkeemelés egy része a K&H Equitiesnél történt visszaélésekből fakadó esetleges veszteségek fedezésére szolgált, emiatt céltartalékot képeztek belőle. A fennmaradó rész a jegyzett tőkét, illetve ázsioját növelte, így annak értéke 23,53%-kal, illetve 35,21%-kal lett magasabb. 2003-ban a saját tőke összes eleme növekedett 2002-höz képest, az általános tartalék 43,93%-kal, a felhalmozott eredmény 66,86%-kal.

2004-ben a saját tőke összességében 14,24%-kal nőtt, ehhez az általános tartalék 240,26%-os kimagasló növekedése, illetve a felhalmozott eredmény 63,32%-os emelkedése járult hozzá. A jegyzett tőke értéke nem változott. Az adatok alapján elmondható, hogy 2004-ben nagyon sikeres évet zárt a K&H, adózás előtti eredménye jelentős mértékben meghaladta az előző évit.

2005-ben a saját tőke értéke 13,22%-kal emelkedett a 2004. évihez képest, ez az általános tartalék 56,36%-os és a felhalmozott eredmény 50,17%-os növekedésének köszönhető. A jegyzett tőke értékében 2005-ben sem történt változás.

A bankok működésének biztonságát a saját tőke összes forráson belüli arányának meghatározásával vizsgálhatjuk. Minél magasabb értéket vesz fel a mutató, annál biztonságosabbnak tekinthető a bank.

A saját tőke összes forráshoz viszonyított arányának alakulása a K&H-nál:

	2002	2003	2004	2005
Saját tőke / Összes forrás (%)	7,38%	8,38%	7,95%	8,01%
Mérlegfőösszeg / Saját tőke	13,55	11,94	12,58	12,49

Adatok: Kereskedelmi és Hitelbank konszolidált mérlegei alapján

2003-ban 2002-höz képest a saját tőke aránya az összes forráson belül 1%-kal nőtt, azaz növekedett a bank működésének biztonsága. 2004-ben 0,43%-kal csökkent, majd 2005-ben 0,06%-kal nőtt a mutató értéke az előző évihez képest. Az adatok alapján elmondható, hogy a bankbiztonság nagyjából állandó volt, a vizsgált években az eltérések nem voltak jelentősek. Ennek a mutatónak a reciproka az európai szabványok alapján számított tőkeáttételi mutató, amely a mérlegfőösszeg és a saját tőke arányát méri. Ez megmutatja a saját és az idegen tőke megoszlását a bank forrásai között. 2003-ban az

idegen tőke értéke 11,94-szerese volt a saját források értékének, 2002-höz képest csökkent az idegen források mennyisége. 2004-ben az idegen tőke mennyisége nőtt 2003-hoz képest, majd 2005-ben minimális mértékben csökkent a részaránya a források között.

A Bázeli Bizottság 1987-es javaslata alapján **tőkemegfelelési mutatót** kell számolniuk a nemzetközi tevékenységet folytató bankoknak. A bázeli mutató számításának módja:

$$TMM_1 = \frac{\text{Alapvető tőke} + \text{Alárendelt tőke}}{\text{Kockázattal súlyozott eszközállomány}}$$

A magyar pénzügyintézeteknek a Hpt. előírásai alapján kell tőkemegfelelési mutatót számolniuk, a mutató képlete:

$$TMM_2 = \frac{\text{Szavatoló tőke}}{\text{Korrigált mérlegfőösszeg} - \text{Céltartalékok}}$$

A tőkemegfelelési mutató alakulása a K&H-nál:

Tőkemegfelelési mutató	2002	2003	Változás(%)	2004	Változás(%)	2005	Változás(%)
Konzolidált (Bázeli Bizottság irányelvei alapján)	12,36%	12,26%	-0,81%	13,54%	10,44%	12,07%	-10,86%
Magyar törvényi előírások alapján	9,79%	10,98%	12,16%	12,00%	9,29%	11,19%	-6,75%

Forrás: Kereskedelmi és Hitelbank konszolidált beszámoló 2002-2005. (URL: www.khb.hu)

A tőkemegfelelési mutatónak mind a bázeli, mind a magyar előírások alapján legalább 8%-nak kell lennie. A Kereskedelmi és Hitelbank 2002. és 2005. között minden évben megfelelt az előírásoknak, a konszolidált és a magyar törvények alapján számított tőkemegfelelési mutatója is meghaladta a 8%-ot.

A bankok fő tevékenysége a hitelezés, emiatt a fizetőképességük vizsgálata során fontos ellenőrizni, hogy milyen mértékben képesek fedezni a hitelezésből adódó esetleges veszteségeket. Ezt a hitelek **tőkefedezettségi mutatójának** segítségével lehet megtenni, a mutató a bankok tőkéjének és teljes hitelállományának arányát méri.

$$\text{Hitelek tőkefedezettségi mutatója} = \frac{\text{Tőke}}{\text{Teljes hitelállomány}}$$

A hitelek tőkefedezettségi mutatójának alakulása a K&H-nál:

Tőkefedezettségi mutató	2002	2003	2004	2005
Tőke / Teljes hitelállomány	12,05%	12,56%	12,52%	11,88%

Adatok: Kereskedelmi és Hitelbank konszolidált mérlegei alapján

A Kereskedelmi és Hitelbanknál 2003-ban a bank tőkéje 12,56%-a volt a teljes hitelállománynak, ami 0,51%-kal magasabb, mint a 2002-es arány. 2004-re a mutató értéke minimális mértékben (0,04%-kal) csökkent. 2005-ben a hitelek tőkefedezettségi mutatója 0,64%-kal csökkent 2004-hez képest, a bank tőkéjének és teljes hitelállományának aránya 11,88% volt.

A bankok fizetőképességének szempontjából a saját tőke elemei mellett a bankok által képzett **céltartalékok** játszanak fontos szerepet. A pénzügyintézetek céltartalékokat képeznek a várható veszteségekre, jövőbeni kötelezettségekre, költségekre, valamint nyugdíjra és végkielégítésre. Ez tovább növeli a bank működésének biztonságát.

A céltartalékok alakulása a K&H-nál:

	2003	2004	Változás(%)	2005	Változás(%)
Céltartalékok (millió forint)	33 050	15 703	-52,49%	19 221	22,40%

Forrás: PSZÁF Aranykönyv 2003-2005. URL: <http://www.pszaf.hu>

A Kereskedelmi és Hitelbank 2003-ban 33,05 milliárd forint céltartalékot képzett, amelyből 8,6 milliárd forint a K&H Equitiesnél keletkezett veszteségek fedezetére szolgált. Ennek az összegnek az elkülönítését a KBC és az ABN AMRO Bank által nyújtott 22,7 milliárd forint értékű tőkeinjekció tette lehetővé. 2004-re a bank céltartalékainak értéke jelentősen (52,49%-kal) csökkent, majd 2005-ben 22,4%-kal nőtt az előző évihez képest.

2.3. Jövedelmezőség

A bankok célja a minél nagyobb hozam elérése, a jövedelmező működés megvalósítása. A hitelintézetek jövedelmezőségét az eredménykimutatások, illetve különböző jövedelmezőségi mutatók segítségével vizsgálhatjuk.

A bankok munkájának megítélésében leggyakrabban használt mutató a **tőkearányos nyereség (ROE)**, amely a nyereség és a tőke arányát adja meg.

$$ROE_1 = \frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Saját tőke}}$$

$$ROE_2 = \frac{\text{Adózás utáni eredmény}}{\text{Saját tőke}}$$

Az adózott és adózás előtti eredmény, ROE₁ és ROE₂ alakulása a K&H-nál:

(millió forint)	2002	2003	Változás(%)	2004	Változás(%)	2005	Változás(%)
Adózás előtti eredmény	13732	9733	-29,12%	23391	140,33%	23716	1,39%
Adózott eredmény	11264	8095	-28,13%	19306	138,49%	17748	-8,07%
Saját tőke	90934	120237	32,22%	137363	14,24%	155522	13,22%
ROE ₁ (%)	15,10%	8,09%	-46,40%	17,03%	110,36%	15,25%	-10,45%
ROE ₂ (%)	12,39%	6,73%	-45,65%	14,05%	108,76%	11,41%	-18,80%

Forrás: Kereskedelmi és Hitelbank konszolidált beszámoló 2002-2005. (URL: www.khb.hu)

A Kereskedelmi és Hitelbank 2003-as adózás előtti eredménye 29,12%-kal, az adózott eredménye 28,13%-kal maradt el a 2002-es teljesítményétől. A csökkenés elsősorban annak a 8,6 milliárd forintos céltartalék következménye, amelyet a bank a K&H Equities tevékenysége miatti veszteségekre képzett. Ennek megfelelően a bank tőkearányos nyeresége is csökkent, a ROE₁ 46,4%-kal, a ROE₂ 45,65%-kal. 2004-ben nagyon sikeres évet zárt a K&H, az adózás előtti eredménye 140,33%-kal, az adózott eredménye 138,49% volt magasabb, mint az előző évi. Ennek köszönhetően a ROE₁ 110,36%-kal, a ROE₂ 108,76%-kal emelkedett. 2005-ben minimális mértékben (1,39%-kal) nőtt az adózás előtti eredmény a 2004-ben elérhető képest, az adózott eredmény 8,07%-kal csökkent, emiatt csökkent a bank tőkearányos nyeresége is.

A bank részvényesei az adózott eredményből számított tőkearányos nyereség alapján tudják meghatározni befektetett tőkéjük hozamát. A részvényesek tőkéjének hozama 2003-ban 6,73%, 2004-ben 14,05%, 2005-ben 11,41% volt.

A bank teljesítményének mérésére használják az **eszközarányos nyereség mutatót (ROA)**, amely megmutatja, hogy a bank vezetése milyen hatékonyan hasznosította a rendelkezésre álló forrásokat.

$$ROA_1 = \frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Összes eszköz}}$$

$$ROA_2 = \frac{\text{Adózás utáni eredmény}}{\text{Összes eszköz}}$$

Az eszközarányos nyereség alakulása a K&H-nál:

	2002	2003	Változás(%)	2004	Változás(%)	2005	Változás(%)
ROA ₁	1,11%	0,68%	-39,18%	1,35%	99,70%	1,22%	-9,82%
ROA ₂	0,91%	0,56%	-38,33%	1,12%	98,17%	0,91%	-18,23%

Adatok: Kereskedelmi és Hitelbank konszolidált mérlegei és eredménykimutatásai alapján

A Kereskedelmi és Hitelbanknál az eszközarányos nyereség mutatók 2002-ről 2003-ra csökkentek, a ROA₁ 39,18%-kal, a ROA₂ 38,33%-kal. Ennek elsősorban a K&H Equitiesnél történt visszaélések miatt képzett céltartalék az oka, melyet részben az adózás előtti eredmény terhére képeztek. 2004-ben a ROA₁ 99,7%-kal, a ROA₂ 98,17%-kal emelkedett, jelentősen javult a bank rendelkezésére álló források kihasználásának hatékonysága. 2005-ben a mutatók értéke kis mértékben csökkent, a ROA₁ 9,82%-kal, a ROA₂ 18,23%-kal lett alacsonyabb, azaz romlott a források hasznosítása.

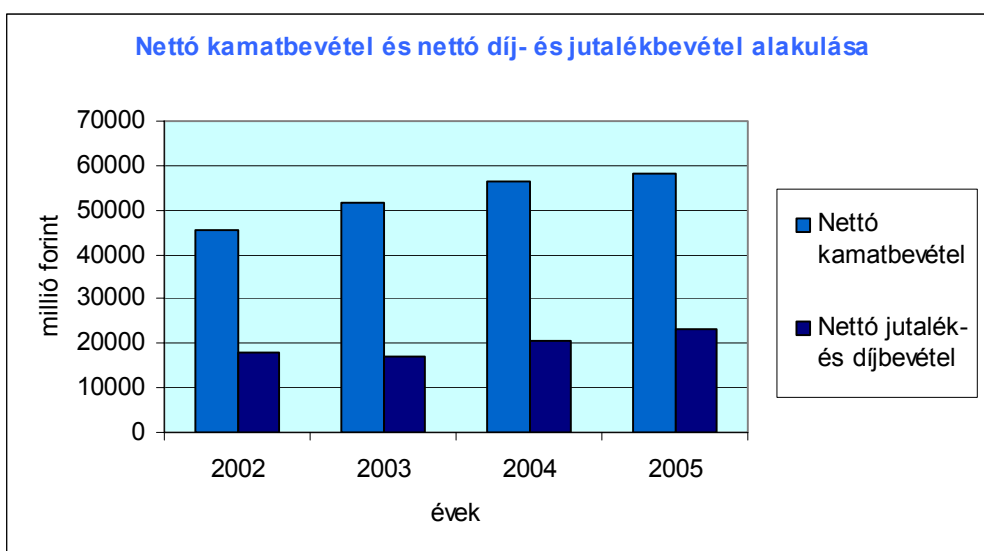
A bankok jövedelmezőségének vizsgálatánál kiemelt szerepet játszanak a bevételek és a költségek. Az **eredménykimutatások elemzése** révén kaphatunk információt a bank működésének hatékonyságáról.

A KH eredménykimutatásainak adatai:

EREDMÉNYKIMUTATÁS (millió forint)	2002	2003	Változás (%)	2004	Változás (%)	2005	Változás (%)
Nettó kamatbevétel	45554	51836	13,79%	56562	9,12%	58132	2,78%
Nettó jutalék- és díjbevétel	17783	17124	-3,71%	20398	19,12%	23150	13,49%
Működési bevételek	77665	83225	7,16%	98776	18,69%	105471	6,78%
Működési költségek	-60433	-60782	0,58%	-67693	11,37%	-67458	-0,35%
Működési nyereség céltartalékképzés és rendkívüli tételek levonása előtt	17222	22443	30,32%	31083	38,50%	38013	22,30%
Adózás és kisebbségi részesedés kifizetése előtti nyereség	13732	9733	-29,12%	23391	140,33%	23716	1,39%
Nyereségadó	-2468	-1638	-33,63%	-4085	149,39%	-5968	46,10%
MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY	11264	8095	-28,13%	19306	138,49%	17748	-8,07%

Forrás: Kereskedelmi és Hitelbank konszolidált beszámolója 2002-2005. (URL: www.khb.hu)

A nettó kamatbevételek, valamint a nettó jutalék- és díjbevételek képezik a bankok pénzügyi eredményének legjelentősebb részét. A Kereskedelmi és Hitelbank kamateredménye 2002-ről 2003-ra 13,79%-kal, 2003-ról 2004-re 9,12%-kal és 2004-ről 2005-re 2,78%-kal nőtt. A bank nettó jutalék- és díjbevétele 2002-ről 2003-ra 3,71%-kal csökkent, 2004-ben 19,12%-kal, 2005-ben 13,49%-kal nőtt az előző évihez képest.

Adatok: Kereskedelmi és Hitelbank eredménykimutatásai alapján

A banki teljesítmény mérésére szolgálnak a **hatékonysági mutatók** is. A bank költséghatékonyságát a bevételarányos költségek mutatója fejezi ki. Minél nagyobb a mutató értéke, annál kevésbé hatékony a bank működése.

$$\text{Bevételarányos költségek: } \frac{\text{Összes költség}}{\text{Összes bevétel}}$$

A bevételarányos költségek alakulása a K&H-nál:

Bevételarányos költségek	2002	2003	2004	2005
Összes költség / Összes bevétel	77,81%	73,03%	68,53%	63,96%

Adatok: Kereskedelmi és Hitelbank eredménykimutatásai alapján

A Kereskedelmi és Hitelbanknál a vizsgált években javult a költséghatékonyság, azaz a bevételek egyre kisebb részét emésztették fel a költségek. 2002-ben még a költségek a bevételek 77,81%-át tették ki, 2003-ban már csak 73,03%-át. 2004-ben a költségek bevételekhez viszonyított aránya tovább javult 68,53%-ra, a tendencia 2005-ben is folytatódott, a mutató értéke 63,96%-ra csökkent.

A bevételarányos nyereség mutató is a banki működés hatékonyságát tükrözi.

$$\text{Bevételarányos nyereség: } \frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Összes bevétel}}$$

A bevételarányos nyereség alakulása a K&H-nál:

Bevételarányos nyereség	2002	2003	2004	2005
Adózás előtti eredmény / Összes bevétel	17,68%	11,69%	23,68%	36,04%

Adatok: Kereskedelmi és Hitelbank konszolidált mérlegei és eredménykimutatásai alapján

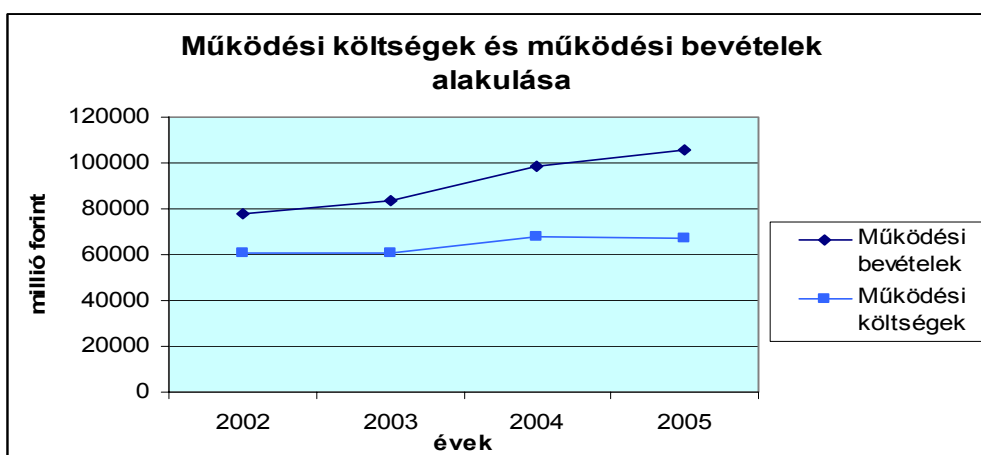
A Kereskedelmi és Hitelbanknál 2002-ről 2003-ra csökkent a bevételarányos nyereség 17,68%-ról 11,69%-ra. 2004-ben 23,68%-ra, majd 2005-ben 36,04%-ra nőtt a mutató értéke, ami a bank működési hatékonyságának javulását jelenti, mivel az összes bevétel egyre nagyobb része maradt meg a költségek levonása után.

A K&H-nál a vizsgált időszakban a működési költségek kisebb mértékben nőttek, mint a működési bevételek, ez tette lehetővé a Bank költséghatékonyságának javulását.

A működési költségek és működési bevételek alakulása a K&H-nál:

(millió forint)	2002	2003	Változás (%)	2004	Változás (%)	2005	Változás (%)
Működési bevételek	77665	83225	7,16%	98776	18,69%	105471	6,78%
Működési költségek	-60433	-60782	0,58%	-67693	11,37%	-67458	-0,35%

Adatok: Kereskedelmi és Hitelbank eredménykimutatásai alapján

2.4. Összegzés

A Kereskedelmi és Hitelbank likviditásának, fizetőképességének és jövedelmezőségének vizsgálata alapján elmondható, hogy a 2003. és 2005. közötti időszakban a bank biztonságosan működött. Mindegyik éven jövedelmezően tudott működni a likviditásának és a fizetőképességének biztosítása mellett. Emellett a bank mérlegfőösszege minden vizsgált évben növekedett, azaz a működése biztonságának fenntartása mellett folyamatos növekedést tudott megvalósítani.

3. CAMELS elemzés

3.1. Az egyes aspektusok minősítése

A CAMELS módszer egy összetett minősítés a pénzügyi helyzetét és működését jellemző 6 tényező alapján. A módszer azért rendkívül hatékony, mert az egyes tényezők értékelése figyelembe veszi a pénzügyi intézmény méretét, gazdálkodási tapasztalatát, tevékenységének természetét és kockázati profilját. A hat tényező irányából való megközelítés egy komplex értékelést jelent a pénzügyi intézményre nézve.

A CAMELS módszerrel párhuzamosan egy benchmark elemzést is végzünk. A pénzügyintézet, melyhez a K&H Bankot hasonlítjuk, az Erste Bank lett, mivel méreteikben, profiljukban, piaci múltjukban hasonlóak.

Az alábbiakban részletesen elemezzük a CAMELS modell egyes tényezőit, párhuzamosan hasonlítva az Erste Bank megfelelő adataihoz.

3.1.1. Tőke megfelelés (Capital)

A bankok számos inputtal gazdálkodhatnak, melyek közül talán a két legfontosabb az emberi erőforrás és a banki tőke. A sikeres banki működés feltétele ezeknek a hatékony és megfelelő kezelése.⁸ Ebben a részben a tőke jelentőségét, szerepét vizsgáljuk a K&H Banknál.

Általánosságban elmondhatjuk, hogy a bank saját tőkéjének a fő feladata, hogy a hosszú távú fizetőképességet garantálja. Megmutatja az adott bank erejét, esetleges kedvezőtlen események előfordulásakor pedig azok korigálására alkalmas, anélkül, hogy a bank csődhelyzetbe kerülne.⁹

Saját tőke változása (IFRS szerinti konszolidált beszámoló alapján) (millió forint)	2002	2003	Δ%	2004	Δ%	2005	Δ%
Jegyzett tőke	42 507	52 507	23,52	52 507	0	52 507	0
Ázsió	36 074	48 775	35,21	48 775	0	48 775	0
Általános tartalék	642	924	43,92	3 144	340,26	4 916	56,36
AFS tartalék	26	-1467	-564,23	175	88,17	654	373,71
Cash flow tartalék				917		849	-7,52
Felhalmozott eredmény és tartalékok	11685	19498	66,86	31 845	63,32	47 821	50,16
Saját tőke összesen	90 934	120 237	32,22	137 363	14,20	155 506	13,20
Céltartalék				13 379		14 271	6,67
Alárendelt kölcsöntőke	16 614	15 203	-8,50	14 551	4,39	14 823	1,86
Saját források összesen	107 548	135 440	25,93	165 293	22,04	184 600	11,68
Források összesen	1 231 776	1 435 490	16,53	1 727 552	1,2035	1 942 269	1,1243

1. táblázat Forrás: K&H Bank éves beszámoló, 2002-2005

⁸ Nadasdy-Balogh, 2003

⁹ Banküzemtan, 2006

Az első táblázatból jól látható, hogy a bank saját tőkéje 2002 óta, egészen a 2005-ös évig folyamatosan növekvő tendenciát mutat. 2003-ban nagyon jelentősen megemelkedett, több mint 30%-os növekedés következett be. Ennek fő oka, hogy a Bank egyik ágazatában, a K&H Equitiesnél pénzügyi visszaélések történtek 2003 nyarán (brókerbotrány). A Bankcsoport tulajdonosai nem engedték, hogy elhatalmasodjon a botrány, így a magyarországi leányvállalat mögé álltak, és 22,7 milliárd forintos tőkeemelését hajtottak végre. Ami részben a veszteségek fedezetéül szolgál, ezzel biztosítva a törvényes tőkekövetelményt. Másrészt a stratégiai célkitűzések megvalósítását hivatott támogatni.

2004-es évben újra tőkeemelésre volt szükség, ami már nem volt akkora mértékű, mint az előző évben (14,2%). Ennek forrása a tárgyévi profitja a Banknak, amit a tulajdonosok nem vittek el hazánkból, további fejlesztésekre itt hagyták. A saját tőke a növekedési lehetőséget, az előző évben meghatározott stratégia megvalósítását szolgálja.

2005-ben a saját tőke 155 506 millió forintra emelkedett az előző évi 137 363 millió forintról (13,2%-os növekedés), amelynek forrása 2004-es évhez hasonlóan a visszatartott profit volt. Az elmúlt években a bank a növekedési lehetőségek biztosítása érdekében, illetve a pénzügyi visszaélések következtében, az eredményből nem fizetett osztalékot, hogy tőkéje megfeleljen a tőkekövetelményeknek.

Összehasonlítva a hasonló profillal rendelkező Erste bankkal, láthatjuk, hogy a K&H Bank tőkeerősebb, jelentősen meghaladja a konkurens bank saját tőke értékeit. A saját tőke/összes forrás arány megmutatja mennyire mondható biztonságosnak egy bank, minél magasabb ez a mutató, annál stabilabb. Ennek alapján megállapítható, hogy a K&H Bank biztonságos, hiszen nemcsak a versenytársnál jobbak az értékei, de nagyjából megegyezik a bankszektor egésze által produkált mutatóval is.

<i>Saját tőke/ Források összesen</i>			
	K&H Bank	Erste Bank	Bankszektor
2003	0,08	0,04	0,09
2004	0,08	0,05	0,09
2005	0,08	0,05	0,08

Forrás: PSZAF adatai/ Magyar számviteli törvény alapján

Céltartalék ugyan nem a saját tőke eleme, de jelentős szerepe van a nem várt költségek megfizetésénél (nyugdíj, végkielégítés), veszteségek korrigálásánál (kockázati

céltartalék), a banki stabilitás megtartásánál. Ennek értékét a bankok maguk is meghatározhatják, de K&H Banknál - az Equitiesnél történt visszaélések miatt - ezt a PSZÁF is előírta. A K&H Bank vállalta károsult ügyfeleinek kártalanítását, ezért 2003-ban 8,6 milliárd forint céltartalékot képzett. Ezen különleges tételt figyelembe véve a Bank eredménymutatóit a 2002-es szint alatt teljesítenek, de továbbra is erős és rentábilis működést mutatnak. 2004-ben újabb 3,7 milliárd forintot képeztek hasonló célokra, illetve 2005-ben újabb 4,7 milliárd céltartalék vált szükségessé a kedvezőtlen bírósági döntések következtében.

Céltartalékok					
	K&H Bank	Erste bank	Bankszektor	K&H Bank/Bankszektor	Erste Bank/Bankszektor
2003	33 050	1 906	162 129	20,39%	1,18%
2004	15 703	5 673	144 813	10,84%	3,92%
2005	19 221	3 441	142 343	13,50%	2,42%

Forrás: PSZÁF adatai/ Magyar számviteli törvény alapján

Összesítve a céltartalékokat jelentősen magasabbak, mint a versenytársaknál, ami nem meglepő a bank körüli botrány miatti veszteségek következtében. A céltartalék képzése fontos szerepet játszik a kockázatkezelési módszerekben is.

A következő táblázat a hitel tőkefedezettségi mutatója, mely megmutatja, hogy a Bank mennyire képes fedezni esetleges hitelezési veszteségeit. A Banknál ezen mutató értékei közelítik a bankszektori átlagot, de versenytársainál gyengébben szerepel. Nagy gondot ez azonban nem okoz, mivel a hitelállomány növekedésének oka a jövedelmezőség javítása, és ehhez a növekedési ütemhez igazodik a saját tőke értéke is, így a bank stabilitása, biztonsága nem kerül veszélybe.

Tőke/Teljes hitelállomány			
	K&H Bank	Erste Bank	Bankszektor
2003	0,68	0,56	0,68
2004	0,44	0,71	0,64
2005	0,50	0,84	0,60

Forrás: PSZÁF adatai/ Magyar számviteli törvény alapján

A saját tőke-arányos nyereség mutató ítéli meg legjobban a Bank munkáját. Az adózás előtti eredményből számított ROE kiszűri a különböző országok adószabályaiból adódó különbségeket, így a külföldi tulajdonosoknak realisabb eredményt mutatnak a Bank működéséről. A mutató nemcsak a részvényesek szempontjából fontos, hanem ha túl alacsony az értéke, akkor a Bank nem tud további tőkét bevonni, ami gátolja a növekedését (Banküzemtan, 2006).

K&H Bank						Erste bank				
	Adózás előtti eredmény	Adózott eredmény	Saját tőke	ROE (AEE)	ROE (AE)	Adózás előtti eredmény	Adózott eredmény	Saját tőke	ROE (AEE)	ROE (AE)
2003	4 207	2 819	101 682	0,04	0,03	1 886	1 582	19 194	0,10	0,08
2004	24 557	22 194	123 874	0,20	0,18	6 188	5 798	58 161	0,11	0,10
2005	21 214	17 722	141 595	0,15	0,13	23 635	18 698	74 596	0,32	0,25

Forrás: PSZÁF adatai/ Magyar számviteli törvény alapján

K&H Bank ROE mutatói a PSZÁF adatok alapján, az Equities miatti veszteségeket is mutatja, ami miatt talán kevésbé tükrözi (főleg a 2003-as évben) kizárólagosan a Bank működését. A 2005-ös évben a K&H Bank adózás utáni eredménye közel 17,7 milliárd forint volt, ami ugyan elmarad az előző évitől, melynek fő oka az ismételt céltartalék képzések, illetve a bankok szabályozásában belépő újabb változások, mint a nyereségadó és az általános kockázati céltartalék változása. A Bank adatai alapján a ROE (előző évi saját tőke alapján számolva) értéke 2003-ban 16,85% volt, míg 2004-ben 15,1% és 2005-ben pedig 12,9%, amivel a bankszektor középmezőnyébe tartozik.

A bázeli irányelveknek megfelelően a Bank 2003. évi tőke megfelelési mutatója 12,26%, 2004-ben 13,19%, 2005-ben pedig 12,07% volt. A Bank köteles megfelelni a magyar előírásoknak is, azaz el kell érni a 8%-os minimum küszöböt. A K&H ezeket is teljesítette.

Összegezve elmondható, hogy a K&H Bank megfelel minden tőkekövetelménynek, illetve megfelelően reagált a veszteségek kiegyenlítésére, melyben a tulajdonosoknak is fontos szerepe volt. Így a Bank stabilitása fennmaradt az elemzett években.

Tőke megfelelés értékelése : 1 osztályzat

3.1.2. Az eszközök minősége (Assets)

Egy bank eredményes és sikeres működése, a megfelelő mértékű eredmény elérése nagy mértékben függ az eszközeinek produktivitásától. Ennek mérésére egy több szempontból álló vizsgálatot lehet elvégezni, melynek eredményeképpen értékelhető a bank hiteladminisztrációs gyakorlata, eszközminősége.

Egy elemzési szempont, hogy a bank hogyan kalkulálja és írja le hitelezési veszteségeit, illetve milyen tartalékot képez ezek fedezésére. A K&H Bank külön mérleg sorokon képez céltartalékokat aszerint, hogy milyen kockázatot kíván lefedni. A

2003-ban az Equitiesnél történt botrány óta a K&H céltartalékképzését nemcsak az ide vonatkozó törvények és jogszabályok, hanem a PSZÁF is előírja.

A hitelek esetleges veszteségeire képzett tartalék tartalmaz egy általános részt, mely a törvényi előírásoknak megfelel, illetve egy egyedi részt, mely tartalmazza a bank üzletpolitikájában meghatározott biztonsági szintet. Ezen kívül céltartalékot képeznek még a kötelezettségvállalások és a függő kötelezettségekből származó veszteségekre. Egy újabb mérlegsoron kerül felsorolásra a kibocsátott garanciákra, a peres ügyekre, a függő kötelezettségekre képzett céltartalék. A „Rendkívüli céltartalék lehetséges veszteségre” tétel pedig a kis valószínűséggel bekövetkező, előre nehezen kalkulálható kockázatot hivatott lefedni. Ezen mérlegsorok összesített értékeit az alábbi táblázat tartalmazza összehasonlítva a hasonló méretű Erste Bankkal, és viszonyítva a bankszektor átlagához.

Céltartalékok					
	K&H Bank	Erste Bank	Bankszektor	K&H Bank/Bankszektor	Erste Bank/Bankszektor
2002	19693	2141	157623	12,49%	1,35%
2003	33 050	1 906	162 129	20,39%	1,18%
2004	15 703	5 673	144 813	10,84%	3,92%
2005	19 221	3 441	142 343	13,50%	2,42%

Forrás: PSZÁF adatai/Magyar számviteli törvény alapján

Az Erste Bank céltartalékához képest a K&H annak többszörösét képezi, a 2003-ban kiugróan magas céltartalék szintje egyértelműen a brókerbotrányval indokolható. A tartalék aránya a bankszektor átlagához viszonyítva magas, ezzel garantálja a bank az esetleges veszteségek fedezetét, a biztonságos működést.

Az eszközminőség pontosabb meghatározására minősíteni kell a hitelintézeti és ügyfélkintlévőségeket. A minősítés egy öt fokozatú skálán történik, és a problémamentestől a rosszig terjed. Az alábbi táblázat mutatja az egyes eszközök besorolását.

Eszközök minősítése (M Ft)			
	2002	2003	2004
problémamentes	727752	933507	1069838
külön figyelendő	24 139	17 959	20 385
átlag alatti	1 936	7 030	5 653
kétes	5 523	4 228	13 867
rossz	13 549	16 465	18 377
összesen	772 899	979 189	1 128 120

Forrás: www.khb.hu – éves jelentések

A minősített eszközöket, illetve azon belül a problémamentes eszközöket a teljes eszközállományhoz viszonyítva megállapíthatjuk, hogy az eszközök átlagosan 62%-át a problémamentes eszközök teszik ki.

Minősített eszköz/ Összes eszköz			Δ%		Δ%
	Minősített eszköz	Összes eszköz	Arány	Problémamentes eszköz	
2002	772 899	1 231 776	62,74%	727752	59,08%
2003	979 189	1 435 490	68,21%	93350	65,03%
2004	1 128 120	1 727 552	65,30%	1069838	61,92%

Forrás: www.khb.hu – éves jelentések

Mivel 2005. évi adatok nem állnak rendelkezésre, az arányosítás 2004-ig terjed. Az Erste Bank által közzétett nyilvános adatok között nem szerepelnek a minősített eszközök, így ebben a pontban nem tudjuk összehasonlítani a két pénzintézetet.

A K&H Bank hitelezési és beruházási portfólióján belül meghatározó súlyt képviselnek a vállalati szektor hitelei, a 2003-as szinthez képest 2004-ben és 2005-ben a lakossági és kisvállalati hitelezés tovább növelte részarányát. A Bank – hitelezési politikájának megfelelően – a közép- és nagyvállalati körben elsőrangú magyar cégekkel, továbbá jó minősítéssel rendelkező multinacionális vállalatok magyarországi vállalataival szemben hitelez és vállal kockázatot. A kisvállalkozások és a lakosság finanszírozása a megfelelő fedezetek bevonásával, a nagyvállalati körtől elkülönülten történik. A problémás ügyfélállomány kezelését a Bank elkülönítetten végzi. Amennyiben az ügyfél érdemleges késedelembe esik, vagy gazdálkodásában olyan jelek mutatkoznak, amelyek kétségesé teszik, hogy képes lesz-e a banki kötelezettségeit megfelelően teljesíteni, akkor az ügyfél kezelését átveszi a problémás ügyekre szakosodott független terület.

Összességében elmondható tehát, hogy a K&H Bank céltartalékképzése a bankszektor átlaga feletti, eszközeit havonta minősíti. Az eszközök alacsony sávja kerül a problémás kategóriába. A hitelezési és beruházási portfólióban minősített ügyfelek szerepelnek, megbízhatóak, és az esetlegesen felmerülő problémákkal szakosodott osztály foglalkozik.

Az eszközök minőségének értékelése: 2. osztályzat

3.1.3. A vezetés képességei, adottságai

Egy bank működésének meghatározó eleme az intézményt irányító menedzsment. Értékelése talán kevésbé számszerűsíthető, a bank hosszú távú, jövedelmező működéséhez azonban vizsgálata elengedhetetlen. A menedzsment feladata, hogy megoldja a belső érdekkonfliktusokat, a szervezetet jól átláthatóvá, ellenőrizhetővé tegye, növelje a bank hatékonyságát, miközben csökkenti a működési kockázatokat.¹⁰

A K&H Bank tulajdonosai külföldi befektetők (KBC, ABN AMRO), ami nem azt jelenti, hogy a magyarországi bank vezetését ők látják el, de alapvető döntéseket az ő hozzájárulásukkal hozhatnak. A K&H Bank esetében nagyon fontos szerepe volt a tulajdonosoknak, hiszen a 2003-ban bekövetkező pénzügyi visszaélések következményeképpen a bankcsoport igen nehéz helyzetbe került. Az anyabank azonban a K&H Equities mögé állt, és kiegyenlítette veszteségét, megemelte a saját tőkét 22,7 milliárd forinttal. A következő két évben is kénytelen volt az anyabank tőkét emelni, illetve céltartalékait is megemelni, hogy megfeleljen a tőkekövetelményeknek. A Fitch Ratings nemzetközi hitelminősítő a Kereskedelmi és Hitelbank "D" kategóriájú egyéni hitelbesorolását negatív kilátással megfigyelő listára helyezte ugyancsak a K&H Equities-nél történt visszaélés miatt.

A nem várt események következtében a K&H Equities-szel kapcsolatban, Rejtő E. Tibor, a K&H Bank vezérigazgatója és Ludo Jacobs vezérigazgató-helyettes benyújtotta lemondását. Tették ezt annak ellenére, hogy a felsővezetők esetleges érintettségéről szóló sajtóhíreket a leghatározottabban visszautasította a bank. Rejtő E. Tibor lemondásában erkölcsi felelősségét hangsúlyozta, míg Ludo Jacobs vezérigazgató-helyettes, akihez a belső ellenőrzési igazgatóság tartozott, azzal indokolta lemondását, hogy az általa vezetett szakterület nem tárta fel idejében és nem volt képes megelőzni a szabálytalan tranzakciókat.

A vezérigazgatói feladatok ideiglenes ellátásával a tulajdonosok Dr. Bába Ágnes pénzügyi igazgatót, szenior ügyvezető igazgatót bízták meg. 2003. decemberében John Hollows-t nevezték ki vezérigazgatóvá, aki 1999-től a K&H Bank belga tulajdonosánál, a

¹⁰ Czajlik István, 2003

KBC Banknál az Ázsia, Csendes Óceán térség regionális igazgatója volt. A 2003-as év alatt jelentős mennyiségű személycserére volt szükség az előbb említett okok miatt.

2003	2004	2005
<p>az Igazgatóság elnöke: Dr. Szalkai István</p> <p>az Igazgatóság tagjai:</p> <p>Dolf Collee Diósi László Frans Florquin John Hollows Ger Huiberse Jan Koopman Dirk Mampaey</p> <p>2003-ban az Igazgatóság tagja volt: Rejtő E. Tibor 2003. augusztus 4-ig Zarnóczy Tibor 2003. augusztus 6-ig Ludo Jacobs 2003. október 6-ig Herman Agneessens 2003. december 9-ig</p>	<p>az Igazgatóság elnöke: Singlovics Béla</p> <p>Igazgatóságának tagjai:</p> <p>Dr. Bába Ágnes John Hollows Dr. Sándor Béla Marko Voljč André Bergen Dolf Collee Rita Docx Frans Florquin Gerardus Huiberse Jan Koopman</p>	<p>az Igazgatóság elnöke: Singlovics Béla</p> <p>Igazgatóságának tagjai:</p> <p>Dr. Bába Ágnes Ignace Gheysens John Hollows Luc Philips Theo Roussis Dr. Sándor Béla Jan Vanhevel Marko Voljč</p> <p>2005-ben az Igazgatóság tagja volt: Dr. Szalkai István (elnök) 2005. májusig André Bergen Dolf Collee Rita Docx Frans Florquin Gerardus Huiberse Jan Koopman</p>

Természetesen a személycserék nem oldanak meg minden problémát, ezért az új vezetőség elsődleges célként tűzte ki a belső ellenőrzési rendszer megerősítését, hatékonyabbá tételét, melynek alapja a banki folyamatok áttekinthetőségét biztosító informatikai és a vezetői információs rendszer továbbfejlesztése. A tőkeinjekciók a veszteségek korrigálása mellett egy új stratégia felépítésére is szolgáltak, melynek mottója: „*Gyorsabban, magasabbra, erősebben- és szabályosan!*”

Az egyre élesedő piaci versenyre jól reagált a bank menedzsmentje, hiszen a legtöbb Magyarországon még újnak számító szolgáltatást elsőként hozta be a piacra. Folyamatosan bővítette lakossági ügyfélkörét, miközben megtartotta, illetve újra visszaszerezte a vállalati ügyfélkört is. Bankkártyák széles választékát kínálja, melyek a legbiztonságosabb chipes technológiával vannak ellátva, ami hazánkban elsőként alkalmazott. Új szolgáltatásnak minősül a mobiltelefon feltöltés ATM-ből, mobilinfó, e-

bank, Supershop hűségprogram beindítása, vakok- és gyengén látók számára speciális Braille írásos automaták működtetése is. A Bank 2005-ben teljes arculatváltást vitt véghez. A megújult arculat határozottan képviseli a K&H Bank és leányvállalatainak céljait: erősíti univerzális nagybanki imidzsét, szakértő, innovatív, dinamikus tulajdonságait és emberközpontú, ügyfélkiszolgáló, partneri mivoltát.

A vezetőség nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy a folyamatosan megújuló Bank, a társadalmi elvárásoknak is megfeleljen. A K&H sportrendezvényeken jelent meg, az Olimpiai Csapat arany fokú támogatójává vált, beteg gyermekek megsegítésére hozott létre alapítványt, illetve a rengeteg fiatal vonzó Sziget fesztivál főszponzorává is vált.

Minden pénzügyi nehézséget figyelembe véve, amit az Equities okozott, a Bank 2003-2005 években minden téren jól teljesített. Dinamikus növekedést ért el, felvette a versenyt és megerősítette második helyét a lakossági piacon is. Megfelelt mind a magyar, mind a bázeli tőkekövetelményeknek. Profittermelése is jelentős volt (bár ebben az időszakban ebből nem fizettek osztalékot), ami a működési bevételek növekedésének volt köszönhető (2005-ben 8,6%), illetve a működési költségek csökkenésének. A Bank adatai alapján a ROE (előző évi saját tőke alapján számolva) értéke 2003-ban 16,85% volt, míg 2004-ben 15,1% és 2005-ben pedig 12,9%, amivel a bankszektor középmezőnyébe tartozik. Költség/bevétel mutatója is folyamatosan javult, 2003-ban még 73% volt, míg 2005 már csak 64%, ezzel közelítve a bankszektori hatékonyagg szereplőinek 50-55%-os értékét.

A kockázatok pontosabb mérésére, limitálására a bankcsoport fő tulajdonosai a KBC Bankban és Biztosítási csoportban már jól bevált módszert alkalmazták, ezen kívül a kockázatomérés gyakoriságán is változtattak. Cél, hogy a Basel II program keretében, ún. belső minősítésen alapuló modellt (IRB Foundation) vezessék be, amivel a szabályozói tőke számításánál is alkalmazható.

Összefoglalva: a menedzsmentet a kettősség jellemzi. Míg a profit dinamikus növekedést mutat, és megerősítette a bank piaci pozícióját, illetve arculatváltásának eredménye sikeres volt, addig az Equitiesnél történt botrány, a belső ellenőrzés hiányossága, a Versenyhivatal, a bíróság által kiszabott büntetések beárnyékolják teljesítményüket.

<i>Menedzsment értékelése: 3osztályzat</i>
--

3.1.4. Az eredmény szintje és minősége

Eredménymutatók¹¹						
	K&H			Erste		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005
ROA	0,20%	1,38%	0,94%	0,31%	0,52%	1,30%
Adózott eredmény	2 819	22 194	17 722	1 582	5 798	18 698
Összes eszköz	1 404 400	1 607 228	1 888 337	508 990	1 112 612	1 443 663
ROE	2,77%	17,92%	12,52%	8,24%	9,97%	25,07%
Adózott eredmény	2 819	22 194	17 722	1 582	5 798	18 698
Saját tőke	101 682	123 874	141 595	19 194	58 161	74 596

Forrás: PZSÁF Aranykönyvek 2003-2005

A K&H Equities-ben feltárt visszaélések miatt szükséges céltartalék-képzés mindhárom vizsgált év eredményét rontotta. A bank 2003-as beszámolója szerint az azévi adózott eredmény¹² a visszaéléssel kapcsolatos kiadásokat leszámítva 15,3 milliárd forintnak felelt volna meg, amelyhez 16,85%-os ROE érték társult volna.

2004 egyértelműen sikeresebb év volt pénzügyi szempontból¹³, bár az előző évi 8,6 milliárdos céltartalék-képzés után újabb 3,7 milliárd forint céltartalék-képzés volt szükséges. A dinamikus növekedés a működési haszonrés kedvező alakulásának volt köszönhető.

2005-ben a K&H csoport viszonylag eredményes évet tudhatott maga mögött. Az éves beszámoló szerint az adózott eredmény ugyan elmaradt az előző évitől, azonban ez a következő tételekhez kapcsolódott: az Equities üggyel kapcsolatban felmerült 4,7 milliárd forintos céltartalék-képzéshez, az arculatváltás költségeihez és a céltartalék-képzéssel kapcsolatos számviteli standardok változásához. A ROE mutató továbbra sem érte el a bankszektor átlagát.

A K&H-hoz hasonlóan az Erste Bank esetében is figyelembe kell vennünk néhány olyan eredményt rontó tényezőt, amely hatása nem feltétlenül tükrözi a bank tevékenységének sikerességét; ezek a bank növekedéséből adódó beruházások és bővítések hatásai, valamint a Postabank és Takarékpénztár Rt-vel való fúzió. A 2003-as év során számítani lehetett arra, hogy az integrációs költségek közti végkielégítések, terven felüli értékcsökkenési leírások, értékvesztések, pótlólagosan szükségessé váló

¹¹ A ROA és ROE mutatókat az adózott eredmény után számoltuk, így a magyar adózási rendszer jellegzetességei is megjelennek benne

¹² A 2003-as K&H beszámoló a PSZÁF Aranykönyv értéktől eltérően 8,1 milliárdos eredményről számol be

¹³ A 2004-es K&H beszámoló a PSZÁF Aranykönyv értéktől eltérően 19,3 milliárdos eredményről számol be

beruházások nem fogják lehetővé tenni profit elérését. 2005-re azonban már 16% feletti jövedelmezőséget tervezett a vezetés.

Az eredmény összetevőinek alakulása						
	K&H			Erste		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Kamat és kamatjellegű bevétel összesen	90 733	129 303	133 703	52 138	88 283	95 748
Kamat és kamatjellegű ráfordítás összesen	48 136	82 114	75 446	36 534	62 758	48 370
Kamat különbözet	42 597	47 189	58 257	15 604	25 525	47 378
Kapott osztalék	2 985	562	652	713	2 021	2 512
Jutalék és díjeredmény	16 632	19 863	24 767	5 806	9 794	16 623
Pénzügyi műveletek eredménye	11 224	24 756	11 081	-994	7 360	6 177
Egyéb üzleti tevékenység eredménye	-16 796	4 907	-9 557	-2 913	-4 989	-8 750
Általános igazgatási költségek	50 380	56 602	55 648	16 551	29 625	42 378
Értékvesztés és kock.céltart. változása előjellel	-7 154	-16 117	-6 875	224	-3 899	2 080
Szokásos (üzleti) tevékenység eredménye	-892	24 558	22 677	1 889	6 187	23 642
Rendkívüli bevétel	5 402	1 184	1 158	1	1	1
Rendkívüli ráfordítás	303	1 185	2 621	4	0	8
Adózás előtti eredmény	4 207	24 557	21 214	1 886	6 188	23 635
Adózott eredmény	2 819	22 194	17 722	1 582	5 798	18 698
Mérleg szerinti eredmény (év közben eredmény)	2 537	19 975	15 950	1 424	5 218	13 455

Forrás: PSZÁF Aranykönyvek 2003-2005

A K&H-nál 2003-ban sem a betétállomány bővülése, sem a jutalék- és díjeredmény nem felelt meg a vezetőség elvárásainak. A lakossági üzletág a teljes nyereség 33%-át biztosította. A K&H stratégiai céljaival összhangban a Bank eredményében vállalati üzletág szerepe folyamatosan csökkent, bár 2003-ban még vezető szerepet tudhatott magának a magyar bankszektorban.

2004-ben a betétek profitabilitása jelentősen javult, különösen a lakossági üzletágban, a deviza-alapú, jelzálog fedezetű lakás- és személyi kölcsönök felfutásának köszönhetően. A pénzügyi műveletek eredménye kiemelkedő volt, amelyet sem a 2003-as, sem a 2005-ös eredmény nem közelített meg. Közel egy év után 2004 második negyedében újra megkezdte működését a K&H Equities.

A 2005-ös éve bevételeinek továbbra is nagy része származott az egyre jobb piaci pozíciókkal rendelkező lakossági és kisvállalkozói szegmensből. A bankcsoport eredményén belül folyamatosan csökken a vállalati terület aránya, a K&H stratégiája

szerint egyedül a legmegbízhatóbb hazai és multinacionális nagyvállalatokra koncentrált. Az Equities jutalékbevétele több, mint háromszorosára emelkedett, kiemelkedő eredményt ért el a BÉT-en.

Az Erste 2003-ban a K&H-val ellentétben különösen elégedett volt jutalék- és díjbevételeinek alakulásával, amely természetesen a bank jellegzetességeiből adódóan ekkor még jelentősen elmaradt társától. A kamatbevétel arány a jutalék- és díjeredményhez képest a K&H-hoz hasonlóan 3:1 volt, a pénzügyi műveletek veszteséget hoztak az Erste számára, így messze elmaradtak a K&H eredményétől. A 2004-es évben ezen sikerült javítani. 2005-ben az Erste Bank tudhatta magáénak a magyar bankszektoron belül a legmagasabb kamatjellegű jövedelmet és a második legmagasabb jutalék- és díjbevételt, mindkét területen megelőzve a K&H-t. A két bank eredményének összehasonlításából az az érdekesség szűrhető le, hogy a teljesen más alaphelyzetből induló bankok eredménye 2005-re rendkívül hasonlóvá válik. A tartalékoltsági eredmény hozzájárulása a megfelelő tőkeellátottsághoz mindkét esetben, 2003-ban és 2004-ben magas, a 2005-ös évben nyílik lehetőség jelentősebb osztalékfizetésre.

Kamatmarzs						
	K&H			Erste		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Kamat különbség	42 597	47 189	58 257	15 604	25 525	47 378
Mérlegfőösszeg	1 404 400	1 607 228	1 888 337	508 990	1 112 612	1 443 663
Kamatmarzs	3,03%	2,94%	3,09%	3,07%	2,29%	3,28%

Forrás: PSZÁF Aranykönyvek 2003-2005

2003-ban az állami támogatás csökkenése a kamatmarzs szempontjából kedvezőtlenül hatott, de az év során a kamatlábak emelkedésével erősödött a betétek iránti kereslet, így a bankcsoport növelni tudta a betéti kamatrést.

A 2004-es bevételekre jótékony hatást gyakoroltak a magas forint kamatszint miatt kialakult rendkívül széles betéti marzsok. A lakossági megtakarításoknak köszönhetően nőtt a betéti állomány, de továbbra is éles maradt a bankok közti verseny ezen megtakarítások megszerzéséért a dinamikusabban növekvő hitelezés finanszírozására. A K&H aktív marzs-menedzsmentjének köszönhetően a betétállomány piaci viszonylatban is jelentősen nőtt, a kamatmarzs viszont csökkent.

2005-ben a csökkenő MNB betéti kamatok tovább fokozták a bankok közti versenyt. A kamatszektorban csökkent a kamatbevételek aránya, míg a díj- és

jutalékbevételek része nőtt. A K&H a marketingszemléletű ügyfélszegmensek kialakításának jegyében a lakossági forrásgyűjtés alternatív területére, a befektetési alapokra koncentrált.

Az Erste Bank kamatmarzsa részben az egész bankszektorra ható makrogazdasági tendenciák miatt alapvetően a K&H Bankéhoz hasonlóan alakult. A kamatkockázat egyaránt erősen fenyegette a szektorhoz viszonyított relatíve magas kamatjövedelemmel rendelkező bankokat.

Nettó működési haszonrés						
	K&H			Erste		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Működési bevétel	83 225	97 138	105 471	49 375	67 679	79 489
Működési költség (értékcsökkenéssel)	60 782	67 693	67 389	16 551	29 625	42 435
Nettó működési haszonrés	22 443	29 445	38 082	32 824	38 054	37 054

Forrás: Bank és Tőzsde 2006. 5-5 szám, p.21., K&H és Erste Bank éves jelentések 2003-2005

2003-ban a működési eredmény a működési bevételek 7,2%-os és a működési költségek mindössze 0,6%-os emelkedésének köszönhetően számottevően emelkedett az előző évihez viszonyítva.

A 2004-es működési bevételek 18,7, a működési költsége 11,4%-kal nőttek, ennek volt köszönhető a dinamikus profitbővülés.

2005-ben a működési bevételek 8,6%-kal nőttek, a működési költségek viszont a szigorú költséggazdálkodásnak köszönhetően 1,3%-kal csökkentek. A költségcsökkentésre a nagybankok közül egyedül a K&H volt képes.

Az Erste működési haszonrése 2005-öt kivéve jobban alakul az első években a költséghatékonyság javításával küzdő K&H Bankénál. Ez úgy valósulhatott meg, hogy a működési költségek rendkívül gyors – akár 25%-os - emelkedését (például a nagy létszámú alkalmazott-felvétel miatt), a működési bevételek még gyorsabb emelkedése kompenzálta. 2005-ben azonban a K&H-val szöges ellentétben az Erste volt a magyar bankszektor legnagyobb Általános igazgatási költségállománnyal rendelkező tagja.

A bank költséghatékonysága						
	K&H			Erste		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Működési bevétel	83 225	97 138	105 471	49 375	67 679	79 489
Adózott eredmény	2 819	22 194	17 722	1 582	5 798	18 698
Költséghatékonyság	29,52288	4,3767685	5,9514163	31,210493	11,672818	4,2512033

Forrás: Bank és Tőzsde 2006. 5-5 szám, p.21., K&H és Erste Bank éves jelentések 2003-2005

Mindkét bank költséghatékonysága kiemelkedően rossz értékeket mutatott a 2003-as évben. A K&H már 2004-ben, az Erste azonban csak 2005-ben tudta az értékeket javítani.

Költség/bevétel arány		
	K&H	Erste
2003	73%	76,09%
2004	68,86%	71,79%
2 005	64%	64,41%

Forrás: K&H Éves jelentések 2003-2005

2003-ban a K&H-nál a költség-bevétel arány 78-ról 73 százalékra javult, de így is magasabb volt a bankszektor átlagánál. A vezetőség a költséggazdálkodás javításáról döntött. A 2004-es 69%-os érték az erőfeszítések ellenére továbbra is magasabb volt a bankszektor átlagánál, de az arány 2005-ben tovább javult, megközelítette a bankszektor leghatékonyabb szereplőinek 50-55%-os értékét. Az Erste költség-bevétel arány mutatói a K&H-éhoz hasonlóan, kissé kedvezőtlenül alakultak a periódus során

A vezetői információs és a belső ellenőrzés területe eltérő kihívásokat tartogatott a vizsgált bankoknak. 2003-ban, az Equities-nél feltárt visszaélések nyomán derült ki, hogy nem megfelelő a K&H bank ellenőrzési és információs rendszere. Ekkor kezdődött meg a vezetői információs rendszer továbbfejlesztése. Ennek feladata, hogy a banki folyamatok áttekinthetőségét biztosítsa, illetve hogy az ellenőrzési funkciót támogassa. Az Erste esetében a fúzió, illetve a folyamatos terjeszkedés miatt nem a rendszer újraszervezése, hanem annak kiépítése volt a vizsgált időszak feladata.

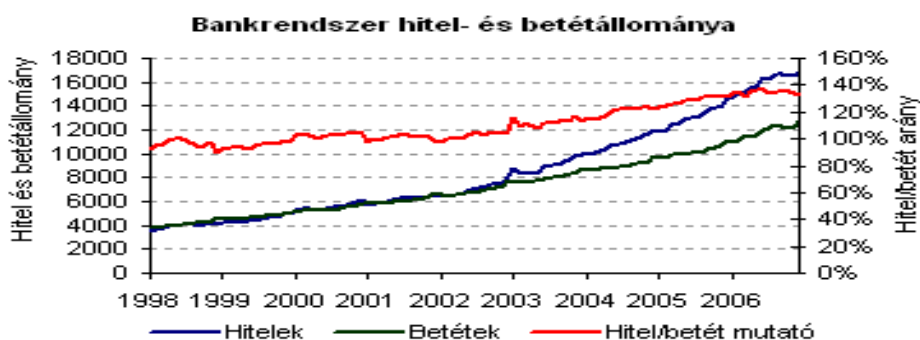
Összegezve a K&H Bank eredménye a vizsgált időszakban nem volt kielégítő. Figyelembe kell vennünk azt, hogy a bírósági ítéletek által kiszabott céltartalékképzésektől eltekintve az eredmény stabil, növekvő tendenciát mutat, de a jövedelmezőségi mutatók javítása a versenyképesség megtartása érdekében elengedhetetlen.

Eredmény értékelése: 2 osztályzat

3.1.5. Likviditás

Likvidnek akkor mondható egy bank, ha az intézmény képes megfelelni nettó finanszírozási kötelezettségeinek. Ennek a képességnek a bizonytalanságát nevezzük likviditási kockázatnak, melyet okozhatnak piaci zavarok vagy a hitel-visszaminősítések, amelyek bizonyos finanszírozási források azonnali elapadását eredményezhetik.

A nemzetközi pénzpiacokon likviditási bőség uralkodik, az eszközárak (így ingatlan és részvény árak) magasak, a kamatok alacsonyak, és az infláció is stabilan alacsonynak mutatkozik.

Forrás: www.portfolio.hu/cikkek

A magyar bankpiac nem tart a likviditási bőség elapadásától. A hitel/betét mutató 2003-ban lépte át a 100%-ot, és 2006-ra az ügyfélhitelek és ügyfélbetétek hányadosa a bankszektor átlagában elérte a 130%-ot, azaz a betétek megközelítően sem tudják az egyébként lassuló hitelkihelyezéseket finanszírozni.

A K&H Bank azonban egy erős ügyfélbázisú banknak mondható, mely a piaci átlagnál kisebb mértékben finanszírozza magát a pénzpiacról. Ez azt jelenti, hogy hitel/betét hányadosa is elmarad a piaci átlagtól.

A likviditási kockázat kivédése érdekében a Bank vezetése diverzifikálta a finanszírozási forrásokat, és az eszközöket a likviditás szem előtt tartásával kezeli, fenntartva a készpénz, a pénzeszközök illetve az azonnal értékesíthető értékpapírok egészséges egyensúlyát. Az eszközökről és a forrásokról részletes lejárat bontást vezetnek, és a megfelelő likviditás fenntartása érdekében a vezetés folyamatosan figyelemmel kíséri a lejárat szerkezetet.

A Bank likviditásának értékelésére az első szempont, hogy megfelelő-e a likvid források nagysága. A Bank leglikvidebb eszköze a készpénzállománya, illetve a Magyar

Nemzeti Banknál elhelyezett, hosszú távra le nem kötött betétek. Az alábbi táblázat ezen adatokat tartalmazza rendszerezve:

Likviditás (K&H)	2003	2004	Δ%	2005	Δ%
(millió forint)					
Pénzeszközök és MNB betétek	68 149	79 254	16,30%	128 341	61,90%
Összes eszköz	1 435 490	1 727 552	20,80%	1 942 269	12,40%
Likvid eszköz/ Összes eszköz	4,74%	4,58%		6,60%	

Forrás: PSZÁF adatai/Magyar számviteli törvény alapján, www.khb.hu – éves jelentések

A K&H Bank közvetlen likvid eszközállománya 2003-hoz képest majdnem a kétszeresére növekedett (88%-os növekedés tapasztalható). A három év során növekvő tendenciát mutató, és 2006-ban 6,6%-on álló Likvid eszköz/ Összes eszköz mutató egy biztonságos szintet jelent az átlagos eszköz/forrás forgalomban. Fontos volna a rendelkezésre álló eszközöket mindig összevetni a lejáratú szerkezetben soron következő tételekkel, hiszen gyakran akadhatnak rendhagyó kifizetési kötelezettségek, és így nem az átlagos forgalom a mérvadó. Megfelelő forrás hiányában azonban az átlagos eszköz/forrás áramlást vesszük alapul.

Likviditás (ERSTE)	2003	2004	2005
(millió forint)			
Pénzeszközök	18 309	95 929	138 157
Összes eszköz	508 548	1 112 406	1 119 647
Likvid eszközök/ Összes eszköz	3,60%	8,62%	12,33%

Forrás: PSZÁF adatai/Magyar számviteli törvény alapján, www.erste.hu – éves jelentések

A K&H-hoz viszonyítva az Erste Bank egy ingadozóbb tendenciát mutat. Kettejük közvetlen likvid eszközállománya között még sincs számottevő különbség, mindkét bank Likvid eszköz/ Összes eszköz állománya kielégítő szinten áll, és megfigyelhető egy növekvő tendencia.

Egy következő szempont a likviditás értékelésére, hogy rendelkezésre állnak-e olyan eszközök, amelyek minimális veszteség mellett azonnal mobilizálhatók. A mobil eszközök közé szokás sorolni a követelések rövid lejáratú részét, illetve az aktív időbeli elhatárolások közül a bevételekkel kapcsolatos elhatárolásokat, és a rövid lejáratú értékpapírokat. Egy ennél tágabb kategóriába tartoznak már azok az eszközök, amelyek mobilizálhatóak ugyan, de csak számottevő költséggel és nagy időigénnyel. Ilyen lehet

például a készletállomány bizonyos elfekvő része. A jelentős ráfordítások miatt azonban ezen mérlegkategóriákat nem vettük számításba.

Az alábbi táblázat tartalmazza a mobil eszközök és a teljes eszközállomány arányát a K&H Bank és az Erste Bank tekintetében.

Likviditás (K&H)	2004	2005	Δ%	2004 (ERSTE)	2005 (ERSTE)	Δ%
(millió forint)						
Kereskedési célú értékpapírok	6 905	6 264	-9,30%	26 222	21 381	-1,84%
Ügyfeleknek nyújtott hitelek	1 096 734	1 308 906	19,30%	755 868	962 577	27,34%
Ebből rövid lejáratú	274 301	316 989	15,50%	374 425	57 416	84,66%
Összes eszköz	1 727 552	1 942 269	12,40%	1 119 647	1 452 904	29,76%
Likvid eszköz/ Összes eszköz	16,27%	16,64%		35,78%	5,40%	

Forrás: PSZÁF adatai/Magyar számviteli törvény alapján

Mindkét bank esetében csökkent a kereskedési célú értékpapírok száma, bár ez nem számottevő változás, a lejárat szerkezetnek is köszönhető. Annak ellenére, hogy a 2005-ös évben az Erste Bank rövid lejáratú eszközállománya 84,66 %-kal nőtt, a K&H likviditási mutatója továbbra is erősebb maradt. Ez azzal magyarázható, hogy a K&H mind kereskedési célú értékpapírjainak, mind a rövid lejáratú követeléseinek szintjét stabilizálni próbálja. Ez a stabilizációs törekvés szerves része a Bank likviditási politikájának, és szigorú irányelvként jelenik meg az eszközállomány szabályozásában, hogy megfelelően mérje, nyomonkövesse és ellenőrizze a pénzügyintézet likviditási pozícióját.

A menedzsmentnek erős azon képessége, hogy megfelelően mérje, nyomonkövesse és ellenőrizze a pénzügyintézet likviditási pozícióját. A 2003-as brókerbotrány után jelentős személycserék zajlottak le a Banknál. A feladatkörök ellátására rendkívül jó szakembereket vettek fel, hiszen feladatkörük nagyfokú problémamegoldással bővült. A piaci stabilizáció részeként a jövedelmezőség-fizetőképesség-likviditás háromszög optimális pontjára törekedtek. Ebben a célkitűzésben az állandó, és állandóan javuló likviditás szerepel, s a fent felsorolt mutatók alapján jó úton haladnak. A likviditási kockázatot a Bank a stabil és diverzifikált ügyfélforrások, a likvid eszközök jelentős volumene, valamint az erős tulajdonosi háttér nyújtotta előnyök kihasználásával kezeli. A likviditást napi szinten kezelik, ezen operatív feladatokat a

Treasury hajtja végre. A likviditási kockázat mérése, monitoringja és jelentése a Kockázatkezelési igazgatóság feladata, ők az egyes likviditási mutatók és limitek alakulását rendszeresen jelentik a Bank vezető testületei, illetékes bizottságai részére.

Összességében elmondható tehát, hogy a K&H Bank a 2003-2005-ös időszakban biztonságosan működött, a likviditási számítások azt mutatják, hogy állandóan törekedett a pontos kifizetésekre, és ehhez biztosította, jól ütemezte a mobil eszközállományt.

<i>Likviditás értékelése: 1.osztályzat</i>
--

3.1.6. Piaci kockázattal szembeni érzékenység

A K&H a tulajdonos KBC csoport gyakorlatának megfelelően a banki gyakorlat során felmerülő kockázatokat három csoportosításban kezeli, ezek a hitel-, a működési- és a piaci kockázatok. Ez utóbbit mutatjuk be a következőkben. A piaci kockázat a bank deviza-, kamatláb- és határidős pozíciói értékének váratlan változásából fakadó kockázata. Piaci kockázati kitettséget az ügyfelek részére és a bank saját számlájára történő kereskedés egyaránt eredményezhet.

A banki könyv piaci kockázatai. A banki könyv piaci kockázatainak kezelését a 2003-ban a KBC csoport kockázatkezelési elveinek megfelelően újrastrukturált eszközforrás menedzsment (ALM) végzi. A banki könyv alapvető kockázati típusai a strukturális kamatkockázat, a befektetési célú állampapír portfólió kamatkockázata, strukturális likviditási kockázat és a devizaárfolyam-kockázat. A banki könyv kockázatkezelése a Fedezeti és Transzformációs könyvön keresztül valósul meg. A Transzformációs könyv a lejárat nélküli forrásokat¹⁴ és az ezekhez rendelt benchmark portfóliókat tartalmazza, a Fedezeti könyv pedig a bankcsoport tagjainak nem kereskedelmi célú egyéb ügyfélpozícióit és az ezeket fedező pénzügyi pozíciókat tartalmazza.

A kamatkockázat tekintetében a Bank mindkét fent említett könyvet kockázatkezelő módon kezeli. A csoport tagjaira és a K&H csoport egészére is limitált

¹⁴ Látta szóló források stabil állománya és szabad tőke

kamatkockázat mérése és kontrollálása a gap-elemzés, a kamatérzékenység, a duration és a BPV (bázispont érték) együttes alkalmazásával valósul meg.

Banki könyv pozíciók relatív BPV-értéke (mFt)		
	K&H	
	Banki könyv	Transzformációs könyv
2003/1	249	75
2003/2	270	72
2003/3	249	214
2003/4	165	175
2004/1	172 156	202 299
2004/2	116 482	79 957
2004/3	157 765	144 410
2004/4	61 798	80 611
2005/1	201	220
2005/2	181	200
2005/3	209	227
2005/4	205	252

Forrás K&H és Erste Bank éves jelentések 2003-2004

Az adatok a portfólió értékének változását mutatják a hozamgörbe 10 bázispontos párhuzamos elmozdulása esetén. A 2003-as K&H BPV-értékek enyhe emelkedés mellett június végén elérték a 287 millió forintot, ám év végére 120 millió forintra csökkentek.

A kereskedési könyv piaci kockázatai. A K&H kereskedési tevékenysége során vállalt kamat- és devizaárfolyam-kockázatot¹⁵ a kockáztatott érték (VAR) módszerrel méri és ellenőrzi napi szinten. A VAR mérőszám értéke 250 napra visszamenő historikus statisztikai adatokon alapszik, a normál piaci viszonyok esetén felmerülő árfolyamvesztéséget határozza meg a Bázeli BIS (Bank for International Settlements) paraméterek használatával. A módszer hátránya, hogy mivel tapasztalati előfordulást vesz alapul, nem jutnak benne kifejezésre az ármozgások eloszlásának, valamint a terméktípusok korrelációjának összefüggései. A K&H kiegészítésképpen BPV és kamatláb-mismatch módszereket, koncentrációs limiteket és lejáratú megkötéseket alkalmaz. A kereskedelmi portfólió szélsőséges piaci körülmények közti viselkedése a stresszteszttek segítségével jelezhető előre. Az opciós ügyletek legrosszabb kimenetét jelző limiteinek kialakítását a bank a scenárió analízis alkalmazásával végzi.

¹⁵ Áru-és részvényt piacon nem jelenik meg

<i>A bankok kamatpozíciókból származó kockázatosított értékei (ezer euró)</i>		
	K&H	
	Kamat VAR	Árfolyam VAR
2003/1	425 798	118 138
2003/2	526 259	144 813
2003/3	869 171	197 993
2003/4	818 601	192 174
2003	670 986	166 001
2004/1	432 238	138 214
2004/2	214 526	352 893
2004/3	312 478	342 159
2004/4	612 924	197 258
2004	819 192	282 632
2005/1	738 572	154 581
2005/2	1 160 406	146 881
2005/3	716 630	202 706
2005/4	294 745	274 272
2005	705 233	194 830

2003-ban a K&H árfolyampozíciókból származó kockázatosított értéke szintén stabilnak mutatkozott 2003 első negyedévében, de a későbbiekben az MNB alapkamat változásának köszönhetően a devizapiacra is megnőtt a volatilitás, így az árfolyam-VAR értékek növekedtek.

2004-ben a 2003-as nagymértékű kamatingadozások hatásának csökkenésével a kamatkockázat csökkent az év folyamán. A devizakockázat viszonylag alacsony szinten stabilizálódott.

2005-ben a limitkihasználtság alacsony mértékű volt.

Likviditási kockázat. A likviditási kockázat a pozitív és a negatív cash-flow elemek eltéréséből fakad, amely a hazai és nemzetközi pénzpiac likviditásának beszűkülése miatt egyre nagyobb volt. A K&H ezt a stabil és diverzifikált ügyfélforrások, a likvid eszközök jelentős volumene, valamint a KBC, mint tulajdonosi háttér segítségével kezelte. A kockázatot tehát a lejárat nélküli források értékének konzervatív meghatározása és a tulajdonosok által 2003-tól biztosított hosszú lejáratú forráskeret biztosította. A likviditási kockázat mérése a Likvid Eszköz és Likviditási Összhang Mutatókon keresztül valósul meg, a strukturális likviditási kockázat mérséklése pedig a

Likviditási Fedezet Mutató 10 évig terjedő, különböző időhorizontú előrejelzése és limitálása szolgál. Lényeges szerepe van az operatív likviditási tartaléknak.

A K&H Bank vezető testületei és kockázati bizottságai rendszeresen számba veszik és elemzik a bank kockázati kitétségeit, illetve az ezek limitálására vonatkozó intézkedéseket és előírásokat. Az egyes mutatók és limitek értékét és kihasználtságát a Kockázatkezelési Igazgatóság havonta jelenti a Bank Piaci Bizottsága és az Igazgatóság felé.

<i>Piaci kockázat értékelése: 1 osztályzat</i>
--

3.2. Összesített minősítés

A CAMELS módszerrel elvégzett elemzés alapján a hat tényező értékelése az alábbiak szerint alakult:

1. Tőke megfelelés: 1. osztályzat
2. Eszközök minősége: 2. osztályzat
3. Menedzsment értékelése: 3. osztályzat
4. Eredményesség szintje: 2. osztályzat
5. Likviditás: 1. osztályzat
6. Piaci kockázattal szembeni érzékenység: 1. osztályzat

A részletes értékelések alapján arra a megállapításra jutottunk, hogy a K&H Bank tőke megfelelése mind a hazai, mind a Basel Tőkeegyezményeknek megfelel, az Equitis 2003-as botrányából számos vesztesége származott, de ezekre megfelelően reagált, és a tulajdonosok segítségével a bank stabilitása fennmaradt. A stabilitás megőrzésében, illetve a likviditás megtartásában is nagy szerepe volt a magas arányú céltartalékképzésnek, a megfelelő eszközértékelésnek. A menedzsment kiváló munkája nyomán a Bank keresztülment egy sikeres arculatváltáson, piaci részesedése és profitja folyamatosan nő. A Bank folytonos biztonságát és zavartalan működését mindezen kívül a rendszeres kockázati elemzések és ellenőrzések garantálják.

Miután értékeltük a részelemeket, és megállapítottuk a pontszámokat, utoljára ki kell számítani a pénzügyi intézet egészét minősítő pontszámot. Ilyenkor azonban nem az egyszerű átlagolás a követendő eljárás, hanem súlyozni kell az egyes tényezőket.¹⁶

¹⁶ Bank&Tőzsde (Seregdi László cikke)

A véső pontszám alapja az eszközminőség. A pénzügyi mutatószámok közül a jövedelmezőség és a tőkeellátottság szerepel nagy súllyal. A likviditást elsősorban akkor indokolt fokozottabban figyelembe venni, ha rossz irányban tér el a részlemek átlagától. Ez a K&H Bank esetében nem áll fent. A végső eredményt a menedzsment minősítése befolyásolja legkevésbé.

A súlyozott értékelést az alábbi táblázat tartalmazza:

	Osztályzat	Súly	Súlyozott érték
Tőke megfelelés	1	26%	0,26
Eszközök minősége	2	18%	0,36
Menedzsment értékelése	3	18%	0,54
Eredményesség szintje	2	16%	0,32
Likviditás	1	16%	0,16
Piaci kockázattal szembeni érzékenység	1	10%	0,1
Összesen		100%	1.74

Az összesített minősítésben a K&H Bank 1,74 osztályzatot kapott, amit kerekítünk 2-re. Ez az osztályzat magas teljesítményt és jó kockázatkezelési gyakorlatot jelent. A mutatószám alapján a Bank nem igényel bankfelügyeleti beavatkozást.

Irodalomjegyzék

- Nemzetközi Bankárképző Központ: *Bankszektor 2006*. Portfolio.hu. 2007. április 5. URL: <http://www.portfolio.hu/cikkek.tdp?i=81445&k=2&sp=1>
- Kalfmann P.: *A bankszektor 2003. év végi teljesítménye*.
- Szigel G.: *BankAdat 2004: a hitelintézetek éve*.
- Nemzetközi Bankárképző Központ. *BankAdat 2005: Változatlanul felfelé*.
- PSZÁF: *Éves jelentés 2005*. URL: www.pszaf.hu
- PSZÁF: Szabályozási, elemzési és nemzetközi igazgatóság – Elemzési és kutatási főosztály. *Gyorsjelentés a pénzügyi szektor 2005. évi fejlődéséről*. URL: www.pszaf.hu
- *Tanulmányok a bankszektor középtávú fejlődési irányairól*
MNB Műhelytanulmány – Bankfőosztály. 2002. október.
- Seregdi L. *CAMEL – Pénzintézetek komplex elemzési és értékelési rendszere*.
In: Bank és Tőzsde (1993. szeptember 10.): p.4-5
- *Bankok fontosabb számai 2002-2005* Bank és Tőzsde 2006. 4-5. szám p.21
- Nádasy B.-Balogh Csaba: *Banki belső tőkeallokáció és teljesítményértékelés*
Hitelintézeti Szemle 2003. második évfolyam 1. szám, p.1-15
- *Banküzemtan* BKÁE Egyetemi tankönyv, 2006.
Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft., Budapest
- K&H Bank éves jelentései: 2002-2005 URL:
<http://www.khb.hu/publish/khb/hu/media/dokumentumok/>
- PSZÁF Aranykönyv 2003-2005 URL:
http://www.pszaf.hu/engine.aspx?page=pszafhu_idosorok
- Czajlik István: *Kereskedelmi bankok vállalatirányítási kérdései*.
Hitelintézeti Szemle 2003. II. évfolyam 5. szám p.15-30

MELLÉKLETEK

1. melléklet: A Kereskedelmi és Hitelbank mérlegeinek adatai 2002-2005. között

ESZKÖZÖK (millió forint)	2002	2003	2004	2005
1. Készpénz és MNB-nél elhelyezett betét	109760	68149	79254	128341
2. Kereskedési célú értékpapírok	6279	14799	6905	6264
3. Más bankokkal szembeni követelések	78118	68947	197635	141794
4. Derivatív pénzügyi eszközök	24883	24253	28926	20279
5. Ügyfeleknek nyújtott hitelek	754407	957391	1096734	1308906
6. Befektetési célú értékpapírok	184897	225633	144461	211313
7. Visszavásárlási megállapodás mellett eladott értékpapírok			97288	39441
8. Befektetések társult vállalkozásban	2329	3694	4105	3434
9. Elhatárolt kamatkövetelések	12305	14532	16287	13856
10. Tárgyi eszközök	37875	34539	36053	35668
11. Immateriális javak	611	494	595	986
12. Társasági adó követelés			528	972
13. Egyéb eszközök	20312	23059	18781	31015
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	1231776	1435490	1727552	1942269

FORRÁSOK (millió forint)	2002	2003	2004	2005
1. Kereskedési célú kötelezettségek				7573
2. Kötelezettségek hitelintézetekkel szemben	21759	216389	332801	287349
3. Derivatív pénzügyi források	29187	34416	30212	16039
4. Ügyfélbetétek és betéti okiratok	896753	848610	984955	1212547
5. Refinanszírozási hitelek	95837	148966	171959	165239
6. Alárendelt kölcsöntőke	16614	15203	14551	14823
7. Elhatárolt kamatkötelezettségek	7086	11703	7809	8243
8. Halasztott adó kötelezettség			783	433
9. Céltartalékok			13379	14271
10. Egyéb kötelezettségek	73606	39966	33740	60230
Összes saját tőke	90934	120237	137363	155522
11. Jegyzett tőke	42507	52507	52507	52507
12. Ázsio	36074	48775	48775	48775
13. Általános tartalék	642	924	3144	4916
14. Értékesíthető pénzügyi instrumentumok értékelési tartaléka	26	-1467	175	654
15. Cash flow tartalék			917	849
16. Felhalmozott eredmény	11685	19498	31845	47821
FORRÁSOK ÖSSZESEN	1231776	1435490	1727552	1942269
MÉRLEGEN KÍVÜLI TÉTELEK	2002	2003	2004	2005
Függő kötelezettségek	375191	416853	452283	539544

Forrás: Kereskedelmi és Hitelbank honlapja, URL: www.khb.hu – éves jelentések

**2. melléklet: A Kereskedelmi és Hitelbank eredménykimutatásainak adatai
2002-2005. között**

EREDMÉNYKIMUTATÁS (millió forint)	2002	2003	2004	2005
Nettó kamatbevétel	45554	51836	56562	58132
Nettó jutalék- és díjbevétel	17783	17124	20398	23150
Értékpapír-kereskedelem nettó eredménye	-307	-196	467	894
Árfolyameredmények	7751	14528	19393	23623
Osztalékbevétel	169	35	34	32
Egyéb működési eredmény	2300	-102	1922	1640
Működési bevételek	77665	83225	98776	105471
Működési költségek	-60433	-60782	-67693	-67458
Működési nyereség céltartalékképzés és rendkívüli tételek levonása előtt	17222	22443	31083	38013
Hitelek és kötelezettségvállalások esetleges veszteségére képzett céltartalék	-2867	-4803	-4843	-15110
Várható veszteségekre képzett további céltartalék		-8600	-3744	
Befektetések vesztesége	-1445	113	711	
Berendezések és egyéb eszközök eladásából származó eredmény	822	580	184	11
Adózás és kisebbségi részesedés kifizetése előtti nyereség	13732	9733	23391	23716
Nyereségadó	-2468	-1638	-4085	-5968
MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY	11264	8095	19306	17748

Forrás: Kereskedelmi és Hitelbank honlapja, URL: www.khb.hu – éves jelentések